

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.

Έκαστον φύλλον τιμάται
λεπτών 20.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΟΤΕΑ

Έν Ελλάδι . . . Δρ. 10
Έν τῇ Ἀλλοδαπῇ Φρ. χρ. 12

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗΝ

ΕΚΔΙΟΤΑΙ

ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τὰ Κόκκινα Αὐγά, πασχαλινὰ ἐντυπώσεις, ὑπὸ
I. Μαράνου.
- Ἑβδομάς κοινωνικῆ καὶ φιλολογικῆ.
Νεοεσάρας, ἱστορικὴ σελίς, ὑπὸ Κ. Γ. Ζησίου.
- Τὸ Αἰθιον Χρονικὸν τῶν Ἀθηνῶν, ὑπὸ Δ. Γρ.
Καμπούρογλου.
- Ἐνα μόνο φίλι, ποίημα Γ. Μαρτινέλη.
- Ἀπόλλων - Χριστός, θεολογικὴ σύγκρισις, ὑπὸ Ν.
Πακαλεξανδρῆ.
- Τὸ Ἡμερολόγιον τοῦ ἀρχηγοῦ Κριεζῆ. Παρὰ
τῆ Μπουμπουλίνα - Ὁ Κριεζῆς εἰς τὴν οἰ-
κίαν του. - Ἡ ἀσθένεια τοῦ Κριεζῆ. - Νέα
ναυτολογία. - Ἀόσις παλαιᾶς διαφορᾶς. - Ἐ-
πάνοδος εἰς Ἑββοίαν. - Οἱ ἀγριοπαγίται.
- Ὀλγα, μυθιστορία Λουδοβίκου Ἐνώ. (Ἐκ τοῦ
Γαλλικοῦ). Τέλος.
- Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγγύρια. - Ἐξωτε-
ρικὰ - Φιλολογία, Καλλιτεχνία κ.τ.λ.
- Ἰδιαιτέρα Γράμματα.
Νέα βιβλία.

ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΑΥΓΑ

(Πασχαλινὰ ἐντυπώσεις).

Ὅσον μεγαλύνεται ἡ χωρίζουσα με ἀπὸ
τῆς παιδικῆς ἡλικίας χρονικὴ ἀπόστασις,
τόσον ζωηρότεροι καθίστανται αἱ εἰκόνες,
αἵτινες μοὶ προὔξενον τότε ἀγαθὰς ἐν-
τυπώσεις. Αἱ ἄλλαι, αἱ θλιβεραὶ ὡς εἰ εἶ-
χον χαραχθῆ ἐπὶ τῆς ἀμμου ἐσβέσθησαν
σχεδόν. Ἡ, καὶ ἂν ἀφῆκαν ἴχνη τινα, εἶνε
τόσον δυσδιάκριτα ὥστε δυσκόλως δύναται
τις νὰ τα διαχωρίσῃ ἀπὸ τῶν εὐαρέστων
αὐτοῦ ἀναμνήσεων.

Εἶχον ἀπωλέσῃ τὴν μάμμην μου τότε,
ἦν ἡγάπων σχεδόν, ὅσον ἡγάπα ἐκείνη
τὸ εἶδωλόν της, τὸν δύο φοράς υἱόν της:
ἐμέ. Ἦτο ὁ πρῶτος νεκρός, ὅστις, ὡς ἐν-
θυμοῦμαι, ἐξήρχετο ἐκ τοῦ οἴκου μας καὶ
τὴν ἐκλαυσα, τὴν ἐθρήνησα πολὺ. Τί ἀ-
πέμεινεν ἐκ τῆς θλίψεως ἐκείνης; Πικρά
τις ἀνάμνησις; Ὅχι. Τούναντίον γλυ-
κεῖα, ὅπως ἦτο τὸ μεϊδιάμα της γλυκύ.

Μοὶ ἡγόρασεν ὁ θεὸς μου μικρὸν ἀργυ-
ροῦν ὠρολόγιον. Τὸ ἔλαβον εἰς χεῖρας, τὸ
ἐθώπευσα, τὸ ἠσπασθην καὶ τὸ ἐπλησί-
ασα πρὸς τὸ οὖς μου, τὸ δὲ τικ-τάκ του
μοὶ ἔλεγε τὰ γλυκύτερα πράγματα τοῦ
κόσμου. Μουσικὴν τοιαύτην δὲν ἤκουσα
ἔκτοτε. Καὶ ὅταν κλείω τοὺς ὀφθαλμοὺς
τοῦ προσώπου, ἵνα διὰ τῶν ὀμμάτων τῆς
ψυχῆς ἀτενίσω πρὸς τὸ παρελθόν καὶ ἀ-
ναμνησθῶ τῆς τρισευτυχοῦς ἐκείνης στιγ-
μῆς, τὴν ἐπαναβλέπω πάλιν, τὴν αἰσθά-
νομαι τὴν εὐτυχίαν μου, τὸ ἀκούω τὸ ὠ-
ρολόγιόν μου νὰ ὀμιλῇ καὶ νὰ ἐπανα-
λαμβάνῃ διὰ τῆς αὐτῆς γλυκείας φωνῆς,

ὅ,τι τότε κατὰ πρῶτον ἐψιθύρισε εἰς τὸ
οὖς μου.

Σὲ εὐχαριστῶ, Θεέ μου, ὅτι μόνον εἰς
τὰς καλὰς ἐντυπώσεις ἐχάρισας ἀνεξά-
λειπτα, ἀναλλοίωτα καὶ ἔσαι ἀναζω-
γονοῦμενα χρώματα. Σὺ βέβαια θὰ τας
ἐζωγράφισας καὶ δι' αὐτὸ εἶνε αἰῶνιοι
ὅπως Σὺ.

*

Μία τῶν ὠραιότερων ἀναμνήσεών μου
εἶνε ἡ ἐντύπωσις, ἣν μοὶ προὔξενον τὰ
κόκκινα αὐγά. Ἀπὸ τῆς πρώτης μου πεν-
ταετηρίδος, καθ' ἣν ἤρχισα νὰ ἐνοῶ τὴν
διαφορὰν τῶν χρωμάτων καὶ νὰ γνωρίζω
ὅτι ἐκ φύσεως γεννῶνται λευκά, ἀπὸ τότε
τὸ πασχαλινὸν χρῶμα τῶν μοὶ γεννᾷ καθ'
ἕκαστον ἔτος νέας συγκινήσεις. Ἄλλ' αἱ
τελευταῖαι εἶνε ὠχρότεραι τῶν πρώτων.
Ὅ,τι αἰσθάνεται ὁ ἐπιθεωρῶν τὴν ἐκ τοῦ
μηδενὸς ἀνοδὸν του εἰς περιωπὴν ὑψηλὴν,
τοῦτ' αὐτὸ κατ' ἀντίστροφον ἀκριβῶς λό-
γον αἰσθάνομαι καὶ ἐγὼ ἐν τῇ παρελάσει
τῶν ἀναμνήσεων τούτων. Καθ' ὅσον δὲ
προχωροῦσι τὰ ἔτη, τὰ κόκκινα αὐγά ἀ-
πόλλουσι τὴν λάμψιν ἐν ἀρχῇ καὶ τὸ ζωη-
ρὸν χρῶμα τῶν ὀλίγων κατ' ὀλίγον μετέ-
πειτα. Καθ' ἕκαστον ἔτος τὰ βλέπω ὠ-
χριώντα. Οἱ κατασκευασταὶ ἄρα γε τόσον
ἐνόθευσαν τὴν βαφὴν ἢ τῶν ὀμμάτων μου
ἢ δύναμις ἐξησθένησε τόσον;

*

Δὲν ἐνθυμοῦμαι βεβαίως τί ἠσθάνθην
ὅτε βρέφος ἐν τῇ μητρικῇ ἔτι ἀγκάλῃ εἶ-
δον νὰ μοὶ ἐπιδεικνύωσι τὸ πρῶτον κόκ-
κινον αὐγόν. Ἴσως υιοθέτησα τὸ σκίρ-
τημα, ὅπερ μετέπειτα εἶδον εἰς ἄλλα
βρέφη, καὶ τὴν χαρὰν καὶ τὴν ἀγαλλίασιν.
Ἄλλὰ νομιζῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ὅτι
γίνομαι πάλιν νήπιον καὶ με ἠδίας ἀνάρ-
θρους φωνᾶς, με αἴγλην θεσπεσίαν ἐπὶ τῆς
μορφῆς τείνω τὰς μικρὰς μου χεῖρας διὰ
νὰ το λάβω, νὰ το ἀρπάσω, νὰ το φέρω
εἰς τὸ στόμα μου τὸ λαμπρὸν ἐκεῖνο καὶ
μυστηριώδες ἀντικείμενον, τὸ ὅποιον ἔ-
σπευσε μετὰ χαρᾶς νὰ μοὶ ἐπιδειξῇ ἡ μή-
τηρ μου ἢ ἡ ἀδελφὴ μου.

Ἡ ἀμέσως ἐπομένη ἐποχὴ παρουσιάζ-
εται ἐπίσης ἀμυδρῶς εἰς τὴν μνήμην
μου. Τὸ κόκκινον αὐγόν δὲν ἦτο βεβαίως
ζένον εἰς ἐμέ, ἀλλ' ἔχαιρον ἤδη ὡς νὰ το
ἔβλεπον διὰ πρῶτην φοράν καὶ ἔτι πλειό-
τερον: διότι ἠδυνάμην νὰ ἐκδηλώσω σα-
φέστερον τὴν χαρὰν, ἣν ἡ θεὰ του μοὶ
παρήγε: θὰ εἶπον τότε κατὰ πρῶτον τὸ
ἄνομά του, παραμορφωμένον βεβαίως,
ἀλλὰ με ὄλην μου τὴν καρδίαν θὰ το ἔ-
λαβον εἰς τὰς μικρὰς μου παλάμας, θὰ
το ἔθλιψα, θὰ το ἐθώπευσα, θὰ ἐφοβήθην
μὴ πέσῃ κάτω καὶ θραυσθῇ, ὅπως βεβαίως

θὰ μοὶ ἔλεγον, καὶ θὰ το ἠσπάζομην τό-
σον συχνά, ὥστε νὰ προεκτείνω τὸ ἐρυ-
θρὸν χρῶμα τῶν χειλέων μου μέχρι τῆς
ρινός, μέχρι τοῦ πώγωνος. Φανταζομαι
ποῖαν θλίψιν θὰ μοὶ προὔξενει ἡ πτώσις
του κατὰ γῆς, καὶ πόσα δάκρυα θὰ μοὶ
προὔκαλει ἡ ἀνέγερσις του, μεθ' ἣν θ' ἀ-
νεκάλυπτον, ὅτι δὲν ἦτο πλέον ὅπως
πρὶν, στοργγύλον, στερεόν, ἀλλὰ κατεστρα-
μένον, μαλακόν, ἐκρέον: πόσα δάκρυα μέ-
χρις οὗτου θὰ μοὶ ἔφερον ἄλλο νέον καὶ
καλόν, ὅπερ ὑπόπτως θὰ ἐλάμβανον ἐκ
τῶν χειρῶν τοῦ δίδοντος... Ἄλλὰ καὶ ὅ-
ταν θὰ ἐβεβαιούμην περὶ τῆς ἐντελοῦς
ἀντικαταστάσεως δὲν θὰ ἐφαινόμην ἀ-
γνώμων ἐγὼ πρὸς τὸ παλαιόν, τὸ συντρι-
βέν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο θὰ ἤξιον βλεμμα-
των συμπαιθείας καὶ στοργῆς...

*

Ἦδη ἀναμφισβητήτως αἱ ἀναμνήσεις
εἶνε ἰδικαί μου, γνήσιαι. Δὲν τας ἐδανεί-
σθη ἀπὸ ἄλλα παιδιὰ, δὲν τας ἐκλεψα
ἀπὸ κινένας.

Ἐνθυμοῦμαι.

Ὅχι τρικλιζῶν πλέον, ἀλλὰ με βήμα
σταθερόν, ἔσπευδον εἰς τὸ μαγειρεῖον, ὅπου
ἐντὸς μεγάλης χύτρας ἐβράζετο ἡ βαρὴ
καὶ ἐβυθίζοντο μετὰ προσοχῆς τὰ λευκά
αὐγά διὰ νὰ ἐξέλθωσι ροδόχροα ἐκ τοῦ
λουτροῦ τῶν, καὶ ἀνεβυθίζοντο πάλιν
διὰ νὰ ἐξέλθωσι κατακόκκινα πλέον. Πε-
ρίεργος παρατηρητῆς, ὅπως εἶνε τὰ παι-
διὰ πρὸ τῶν διαφόρων περιπτώσεων τῆς
ἐκτυλίξεως τοῦ βίου, παρίσταμην εἰς τὴν
ὠραίαν ταύτην ἑορτὴν ἀτενῶς ἔχων προσ-
ηλωμένα διάνοιαν καὶ βλέμματα ἐντὸς
τῆς χύτρας καὶ θέλων μάλιστα νὰ συνερ-
γασθῶ καὶ ὑποδεικνύων τί ἔπρεπε νὰ
κάμωσιν, ὅπως ἐκείνο ἐκεῖ τὸ ὅποιον ἴστατο
ὑψηλότερα ἐπὶ τῶν ἄλλων καὶ ἐλευκα-
ζεν ἐντὸς τοῦ βεβαμμένου ὕδατος, ὅπως
ἐκεῖνο καταβυθισθῇ, τεθῇ χαμηλότερα
διὰ νὰ μὴ τύχῃ καὶ ἀδικηθῇ εἰς τὸν χρω-
ματισμόν. Ἄλλοτε ἐβυθίζον τὴν χεῖρά
μου ἐντὸς τῆς ἀποψυχρανθείσης βαφῆς,
τὰς ἀκρας τῶν δακτύλων πρῶτον, μὴ τυχόν
καὶ ἐκαίεν, ἴσως δὲ καὶ τὴν χεῖρα ὀλόκλη-
ρον, εἴαν με ἀφινον. Ἄν δὲ τοῦτο προὔκα-
λει ἐπιπλήξεις ἐκ μέρους τῆς μητρός μου
καὶ δάκρυα κατόπιν ἐκ μέρους ἐμοῦ, ἡ
ἐπιπλήξις ἐλησμονεῖτο καὶ ἐξηραίνοντο
τὰ δάκρυα εἰς τὴν θέαν τοῦ ὠραίου χρω-
ματος τοῦ βαφέντος δακτύλου μου, πρὸ
πάντων δὲ ἐκ τῆς χαρμοσύνου θεᾶς τῶν
κοκκίνων αὐγῶν.

Ἐνθυμοῦμαι τὴν χαρὰν ταύτην τοῦ
ἐξαετοῦς ἐξουτοῦ μου, καὶ τὴν συμμερίζο-
μαι μετ' αὐτοῦ ὡς νὰ ἦμην ἄλλος ἄθρω-
πος ἐγώ.

Ενθυμούμαι την ιλαρότητα, ἢν μοι προῦξεναι ἡ ἐπάλειψις τῶν περιγύρων τοῦ στόματός μου διὰ τοῦ κρόκου, ὅτε με ἐρπερον πρὸ τοῦ κοτόπτερου διὰ μὲ κατὰστάσῃσσι προσεκτικώτερον. Μίαν φορὰν ἀντὶ τὴν δυσαρεστηθῶ ἐκ τῆς κωμικῆς ὀφθῆς, ἢν εἶχον προσλάβῃ διὰ τῶν συναναμιγμένων ἐκείνων κιτρίνων καὶ ἐρυθρῶν χρωμάτων ἐπὶ τοῦ προσώπου μου, τὸσον ἐνεθουσιάζθη, ὥστε μετ' ὀλίγα λεπτὰ συνελαμβάνθη ἀλείφω διὰ τοῦ ὑπολοιποῦ τοῦ αὐγοῦ καὶ τῶν φλοιῶν τὴν ρίνα καὶ τὸ μέτωπόν μου... Δὲν ἐνθυμούμαι ἂν τοῦτο μοὶ ἐστοίχισεν βαρύτεραν ἐπιπλήξιν ἢ καὶ τι πλεῖστον, διότι εἶπον ἤδη ὅτι λησμονοῦνται ταχέως αἱ δυσάρεστοι ἐντυπώσεις. Δὲν λησμονοῦνται ὅμως καὶ αἱ εὐάρεστοι, ἡ δὲ εὐθυμία, ἢν ἠσθανόμην ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς βιοπραγίας ἐκείνης κατὰ τοῦ προσώπου μου καὶ τοῦ αὐγοῦ, καὶ τώρα ἔτι μὲ καθιστᾷ εὐθυμον διὰ τῆς ἀναμνήσεως.

Κατὰ τὴν δεκάτη ἡλικίαν μου τὰ κόκκινα αὐγά προσέλαβον δι' ἐμὲ νέας ιδιότητες. Ἐτρωγον βεβαίως καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἡμέρας τοῦ ἔτους, ἀλλὰ τὴν νοστιμότητα, τὴν γλυκύτητα, τὸ ἀρώμα τῶν πασχάλινῶν οὐδέποτε θὰ τὴν λησμονήσω. Εἶχον τὴν ἀδειαν τότε νὰ τρώγω ὄχι ἐν μόνον, ἀλλὰ καὶ δύο κάποτε ὁμοῦ. Ὡ, τοῦτο δὲν ἦτο μικρὰ εὐδαιμονία. Ἐπειτὰ τὸ τσίγκρισμα τί ὄραία διασκέδασις! Τότε ἀκριβῶς ἤρχισα νὰ ἐλπίζω εἰς τὴν τύχην... Τὸ τσίγκρισμα τῶν αὐγῶν εἶνε τὸ πρῶτον τυχερὸν παιγνίδιον, ὅπερ παίζει ὁ ἄνθρωπος. Ἐγὼ μάλιστα ὑπῆρξα πάντοτε τυχερὸς. Εἶνε ἀληθές, ὅτι μίαν φορὰν — θὰ ἤμην τότε δώδεκα ἐτῶν — ἔκαμα καὶ μικρὰν τινα καλπονόθευσιν, βόψας μαρμαρίνον ὠν καὶ δι' αὐτοῦ ἐπιτυχῶν δύο ἢ τρία θύματα, ἀλλὰ μὲ ἐνόησαν ταχέως οἱ συνηλικιωταί μου, μὲ ἐκήρυξαν ὑποπτον καὶ διὰ τὸ νὰ με παίζουν τοῦ λοιποῦ ἐξήτουν τὰ βεβαιωθῶσι περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ αὐγοῦ μου, τοῦθ' ὅπερ πρὸς μὲ προσέβαλε, ἴσως δὲ μοὶ ἐγένετο καὶ μικρὸν διὰ τὸ μέλλον μάθημα.

Δὲν λέγω ὅτι ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας μου ἤρχισεν νὰ καθίσταται δι' ἐμὲ ἀλαμπέστερον τὸ χρώμα τῶν κοκκίνων αὐγῶν. Δὲν ἐνθυμούμαι ὅμως νὰ με ἐνεθουσιάζε πλέον ὡς πρὸς διαιτίας ἢ ἐορτῆ τῆς βαφῆς αὐτῶν. Ἰσως τὰ καινούργια ἐνδύματα, ἴσως ὁ ἀνός, ἴσως ἡ ἐκκλησία ὑπερίσχουν κατὰ τὰς παραμονὰς τοῦ Πάσχα. Ὅτε ὅμως κατὰ τὸ πρῶτον πασχάλινον γεῦμα τὰ ἐβλεπον ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὸ θέληγερὸν τῶν ὑπερίσχυς, τὸ τσίγκρισμα ἐπανελαμβάνετο μετὰ χαρᾶς εὐκρινεστάτης καὶ ἡ βασιλεία τῶν ἐπὶ τῆς καρδίας μου ἐκραταιοῦτο καὶ πάλιν. Δὲν ἦσαν ὅμως πλέον τόσῃ νόστιμα, ὅσον ἄλλοτε· ἀλλ' εἰς τοῦτα βεβαίως δὲν ἔπαιον αἱ τεκοῦσαι αὐτὰ ὄρνιθες. Βροδύτερον ἐνόησα τὸν λό-

γον, δι' ὃν εἶχεν ἀπωλέσῃ τὴν πάλαι εὐαισθησίαν τῆς ἡ ἀκμαιοτάτης, ἄλλως τε, αἰσθησίς μου, ἡ γεῦσις. Ἀσεβῶν πρὸς τὰ νόμιμα προσεπάθουν ἐν κρυπῇ καὶ παραβύστῃ νὰ κατευνάσω τὴν παράφορον πείναν, ἢν ἕκαστος καλὸς χριστιανὸς αἰσθάνεται κατὰ τὰς δύο τελευταίας ἡμέρας τῆς Τεσσαρακοστῆς, διὰ κοκκίνων αὐγῶν. Ἥμην ἤδη ἀρκετὰ ἐλευθερόφρων, ὅσον ἀφορᾷ τὰς νηστείας, καὶ τοῦτο δὲν το ἐθεώρουν πλέον ἀμάχητον. Ἐτιμωροῦμην ὅμως τὴν ἐπαύριον ἀκριβῶς: τὸ ροδόχρουν σύμβολον τῆς Λαμπρᾶς ἔχανε δι' ἐμὲ μέρος τοῦ θεληγῆτρου του.

Ἀφ' οὗτο ἐγενόμην εἰκοσάτης ἤρχισα νὰ διακρίνω τὴν κακὴν ποιότητα, φαίνεται, τῆς βαφῆς. Δὲν ἔλαμπον πλέον ὅπως ἄλλοτε. Παρήλθε καὶ ἐν Πάσχα, καθ' ὃ δὲν ἐστοίχισα—δὲν ἐνθυμούμαι διὰ ποίαν αἰτίαν.— Ἄν ὅμως ἐβράδυνον νὰ τα φέρωσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς διακαινησίμου ἑβδομάδος, ἢ μὴν ἱκανὸς νὰ καταληφθῶ ὑπὸ ἀγανακτικῆς σέως. Τὸ ὄνομά μου κατὰ πᾶσαν τοῦ χρόνου ἐποχὴν διήγειρεν ἐν ἐμοὶ ἡδυάτας ἀναμνήσεις, ἀλλὰ διὰ τὸ νὰ μοὶ ἀρέσκῃ τόσον τὸ παρελθόν, φαίνεται ὅτι τὸ ἔκρινον ἀνώτερον τοῦ ἐνεστώτος. Τὰ ἐθώπευον πάλιν, ἀλλὰ μὲ φόβον μὴ κηλιδώσωσι τὰς χεῖράς μου. Τὰ ἔτρωγον, ἀλλὰ μὲ φόβον μὴ βαρύνωσι τὸν στομάχόν μου.

Εἰκοσιπεντάτης συνεμερίζομην τὴν ἀγαλλίαν τῶν ἄλλων εἰς τὴν θῆαν τῶν, διότι ἀγαλλίασιν δὲν ἠσθανόμην πλέον ἐγὼ ἀπ' εὐθείας. Ἦτο ἐν ἔθιμον πλέον δι' ἐμὲ τὰ κόκκινα αὐγά καὶ ὡς ὄρατον ἔθιμον ἔπρεπε νὰ το σέβωμαι. Εἰς τὴν θῆαν τῶν ὀμίλων ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐθίμων τούτων ὡς κρίκων συνδεόντων ἡμᾶς μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν. Ἐδημηγόρου ἵνα πείσω ἐκείνους, οἵτινες... οὐδεμίαν εἶχον ἀντίθετον γνώμην· ἀλλὰ μετὰ τόσης θερμότητος, ὥστε πολλὰκις ἠρώτων ἑμαυτὸν μὴ ἐξήπτε τὴν εὐγλωττίαν μου ἢ ἀδυναμία τῶν πεποιθήσεών μου... Ἐφιλοσόφουν εἰς τὴν θῆαν τῶν καὶ ἀνεπὸ- λουν τὰς ὄραϊς ἡμέρας τῶν παιδικῶν μου χρόνων. Τὰ ἐθεώρουν ὡς προσφιλεῖς εἰκόνα προσφιλοῦς νεκροῦ. Τὸ χρώμα τῶν μοὶ ἐφαίνετο ὠρρότερον, σκιῶδες καὶ οὐδεμίαν ἔχον πλέον σχέσιν πρὸς τὰ ρόδα καὶ τὰ νέφη τοῦ λουκαυγοῦ. Ἡ γεῦσις τῶν, γεῦσις συνήθου αὐγοῦ. Καὶ πολλὰκις—δὲν θὰ τὸ πιστεύω αὐτὸ οὐδεὶς δεκαπενταέτης—πολλὰκις... αὐγά ἀπλῶς τὰ ἀπεκάλουν, ὄχι κόκκινα αὐγά. Ὡς νὰ ἔλεγον τὸν Ἅγιον Γεώργιον, Γεώργιον ἀπλῶς, τὴν Ἅγιαν Αἰκατερίνην, ἀπλούστατα Αἰκατερίνην...

Ὅπως ἡμέρα τῆ ἡμέρα αἱ ἐντυπώσεις τῶν καθίσταντο ὠρρότεροι μέχρις ἐκμηδενισμοῦ... Ἄλλ' ὦ τοῦ μυστηρίου! Ἀνὴρ ἤδη

ἀκμαῖος ἐγενόμην καὶ πάλιν παῖς ἐξ- αἴφνης. Προχθὲς ἐβάφοντο ἐν τῷ οἴκῳ μου τὰ κόκκινα αὐγά. Νομίζετε ὅτι ὡς πρὸ τῶν ἐτῶν παρήλθον χωρὶς ἐν νὰ στρέψω πρὸς αὐτὰ βλέμμα; Νομίζετε, ὅτι ἐτεχνολόγησα περὶ τῆς ποιότητος τῆς βαφῆς ἢ ἐδημηγόρησα περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῶν ἐθίμων, ἢ ἐφιλοσόφησα περὶ τῶν ἐντυπώσεων τοῦ παρελθόντος; Νομίζετε ὅτι ἐφοβήθη μὴ κηλιδώσω τοὺς δακτύλους μου; Νομίζετε; Ἀπατάσθε.

Ἐστάθην πάλιν ἀνωθεν τῆς χύτρας καὶ παρετήρησα τὰ λευκάζοντα αὐγά, ἄτινα ἐπὶ τῶν ἄλλων εὐρισκόμενα ἴσως θὰ ἠδικούτο κατὰ τὴν διανομήν τοῦ χρώματος. Ἐβύθισα τὸν δακτύλον μου ἐν τῷ ροδόχρῳ ὕγρῳ καὶ εὐάρεστος παρετήρησα τὸν χρωματισθέντα δακτύλον μου. Ἦσθάνθη παλμοὺς ἐν τῇ καρδίᾳ, τὸ σῶμά μου ἐκίρτα πάλιν ὅπως ἄλλοτε, ὅτε ἀπὸ τῆς μητρικῆς ἀγάλης τὰ ἠτένισα κατὰ πρῶτον. Ἐξέβαλον μικρὰς χαρμουνίστους φωνὰς, ἔτεινα τὴν χεῖρα, ἵνα ἀρκάσω καὶ ἀσπασθῶ τὸ πρῶτον ἐξαχθέν. Ἐπιθύρησα τὸ ὄνομα τῶν παραμορφωμένων, ὅπως ὅτε ἐστεροῦμην ὀδόντων. Ἐτοίχισα μεθ' ὅσης χαρᾶς ὅτε ἤμην δεκάτης, τὰ ἠσπάζθη μεθ' ὅσης περιπαθείας τὰ ἠσπάζομην νήπιον καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου μου, ὅπερ ἔπερον πάλιν ἐναντι τοῦ κατόπτρου, εἶδον ζωγραφίζομένην ὄλην τῆς γῆς τὴν εὐδαιμονίαν.

Ἄλλὰ ποία λοιπὸν παράδοξος, θεμελιώδης μεταβολὴ ἐτετελέσθη ἐν ἐμοί; Οὐδεμία. Ἀπλῶς... ἐκράτουν τὸν υἱόν μου εἰς τὰς ἀγκάλας μου.

I. ΜΑΡΑΝΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

Χριστὸς ἀνέστη! — Ὁ κ. Deschamps καὶ ὁ κ. Πολέμης. Δημοσιεύουσιν ὀλίγα, ἀλλὰ λέγουσι πολλὰ. Τίς ἔχει τὸ ἄδιον. — Ὁ γραμματεὺς τοῦ Διαδόχου. — Ὁ μικρολόγος Παπουλιᾶς καὶ τὰ ἔργα του. — Αἱ ἐφημερίδες, οἱ αὐτοκτονοῦντες καὶ ἐν καλαῖον ἀνέκδοτον. — Τοῦ Παπαῖ ἡ Κολοκῦθα καὶ ἡ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου.

Θάλλει ἀπὸ ἡμερῶν ἡ Πασχαλιὰ καὶ τὰ μεθυστικά της ἀρώματα διαχεόμενα ἀνὰ τοὺς κήπους καὶ τοὺς ἀγρούς ἐνθουσιάζουσι τὰ πετεινὰ καὶ τὰ ἐντομα καὶ ἀγγέλουσιν αὐτοῖς τὴν ἀνοιξίαν. Ἄλλ' ἀπὸ τῶν ναῶν τοῦ Θεοῦ ἐξέρχεται γλυκύτερον τὸ μῦρον τῆς χάριτος χαροποιῶν μικρῶν καὶ μεγάλων, πραῦνον τὰς τεθλιμμένας ψυχὰς καὶ ἐμπνέον τοῖς πᾶσι λόγους ἀγάπης καὶ ἐλπίδος. Ἄν ἦτο γνωστὴ ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ὁ Θεὸς ἐπλάσε τὸν κόσμον, καὶ ἐπανηγυρί-

ζομεν τὴν ἐπέτειόν της, πάλιν ἡ ἐπέτειος τῆς αὔριον θὰ ἦτο ἡ μεγαλειτέρα τῶν ἐορτῶν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Δὲν εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι πανηγυρίζουσι καὶ οἱ οὐρανοὶ ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τοῦ ἀμαρταλοῦ; σὺν τῇ ἀναστάσει δὲ τοῦ Σωτῆρος δὲν ἀνίσταται οἱ ἄνθρωποι ἐκ τῆς ἀμαρτίας; Χριστὸς Ἀνέστη! ἀδελφοί. Ἄλλ' ὅταν τὸ λέγομεν... μὴ τὸν ἀφίνωμεν νὰ ἀνίσταται μόνος.

Ὁ ἐν Παρισίοις ἀγαπητὸς ἡμῶν συνεργάτης κ. Πολέμης, ὁ γενναῖον ὑψώσας φωνὴν κατὰ τῆς μαστιζούσης ἱκανὸν μέτρος τῆς ἡμετέρας κοινωνίας *ξερογλωσσίδος*, ὑποστηρίζων καὶ αὐθις ὅσα ἐπὶ τῇ διαλέξει τοῦ κ. Deschamps ἐπέσει- λεν ἡμῖν καὶ οὐδὲ βῆμα ὑποχωρῶν, γράφει τὰ ἐξῆς ἐν νεωτέρῳ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς *Ἐβδομάδος* ἐπιστολῆ.

«Οἱ ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τῆς διαλέξεως τοῦ κ. Deschamps ἀποδίδοντες ἄδικον εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὴν ἀγανάκτησιν μου, αἱ μάθωσιν εἰς ἐν Παρισίοις οἱ κάμνοντες δημοτικῆς διαλέξεως, ὡς ἦτο ἡ τοῦ κ. Deschamps, δὲν κρατοῦν τὸ χεῖρ ἐπὶ τὸ χεῖρ τῶν, ὅπως οἱ ἐν Ἀθήναις συναδέλφοι τῶν, ἀλλ' ὀμιλοῦν, ἀπλῶς ὀμιλοῦν, σπουδαιοποιοῦντες, μελετώντες, ἀκολουθοῦντες τὴν μνήμην ἢ τὴν φαντασίαν τῶν καὶ ἐν ἀνάγκῃ χαριεντιζόμενοι ἢ χαριτολογούντες. Ἐνοεῖται λοιπὸν ὅτι, ὅταν δημοσιεύεται ἐν τοιοῦτον δημόσιον ἀνάγνωσμα, παραλαμβάνονται ἐξ αὐτοῦ τὰ σοβαρώτερα καὶ τὰ θετικώτερα.

Ἐγὼ δὲ οὐδαμῶς ἀπέδιδον ἄδικον εἰς τὸν κ. Deschamps, ἐκθέτων τῇ προηγουμένῃ μου ἐπιστολῇ τὰς παρατηρήσεις μου περὶ τῆς ἀμελείας τῆς ἐθνικῆς μας γλώσσης ἢ ἀγανάκτησίν μου ἦτο καθ' ἡμᾶς, καθ' ἡμᾶς αὐτῶν, καθ' ἡμᾶς τῶν ἰδίων. Ποῖος θ' ἀρνηθῆ ὅτι εἰς τὰ σαλόνια μας ὀμιλεῖται ἡ Γαλλικὴ, καὶ ὅτι οἱ μὲν εἰσπείτετε ἑλληνόφωνοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, πρὶν ἀκόμη μάθωσιν τὰς εὐχρηστοτάτας λέξεις τῆς γλώσσης τῶν, τίθενται ὑπὸ παιδαγωγῆσιν Γαλλῶν; Ποῖος θ' ἀρνηθῆ ὅτι αἱ θεατρικαὶ μας ἀπολαύσεις ἦσαν καὶ εἰς τὰ Γαλλικὰ κωμειδύλλια; Δυστυχῶς αἱ παρατηρήσεις μου αὐταὶ ἦσαν ἀληθεῖς, καὶ ἂν δὲν ἦσαν τοιαῦτα, δὲν θὰ ἠγανάκτων, δὲν θὰ ἄλυπομην.

Εἰς τὴν πρῶτην παράγραφον μόνον ὁ κ. Deschamps δύναται ν' ἀπαντήσῃ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν, δυστυχῶς ἀδυνατοῦμεν νὰ διαψεύσωμεν τὸν κ. Πολέμην κηρύσσοντα πικρῶς μὲν λόγους, ἀλλ' ἀληθεῖς.

Γενικῶς ἐπεκροτήθη ὑπὸ τοῦ τύπου ἢ πρόσληψις τοῦ ἀγαπητοῦ συναδέλφου καὶ δικηγόρου ἐνταῦθα κ. Ν. Μοσχάκη ὡς γραμματέως τοῦ Διαδόχου. Συμερίζομενοι τὴν χαρὰν πάντων ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ, ἢν ὡς σημαντικώτατον θεωροῦμεν γεγονός, εὐχόμεθα πάντοτε ἢ ἐλπίς τῆς ἡμετέρας χώρας νὰ περικυκλοῦται ὑπὸ ἀνδρῶν εὐκρινῶν καὶ ἀνεγνωρισμένης ἀξίας. Ὁμολογοῦμένως ὅμως ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διαδόχος ἐστάθη τυχερὸς εἰς τοῦτο.

Κρίμα εἰς τοὺς ἐπαίνους μας καὶ κρίμα εἰς τὴν χαρὰν, ἢν ἠσθάνθημεν ἀναγνόντες τὴν κατὰ τῶν αὐτοκτονούντων ἀπο-

φασίν τινων συναδέλφων! Ὡς ὁ φίλος τοῦ οἴνου ἐκείνος, ὅστις φυλάξας ἐπὶ τριήμερον τὴν ἀπόφασίν του: «νὰ μὴ πῆν πλέον», τὸσον νῦν χαριστήθη ἀπὸ τὴν δύναμιν, ἢν εἶχεν ἐφ' ἑαυτοῦ, ὥστε διερχόμενος ἐξ οἴνοπυλίου μόνος του νὰ προτείνῃ: «Μοῦ ἀξίζει ἕνα ποτήρι, διότι ἐκράτησα τὸν λόγον μου», οὕτω καὶ αἱ συναδέλφοι, τηρήσασι ἐπὶ τριήμερον τὰς ἀποφάσεις τῶν «νὰ μὴ γράψωσι πλέον περὶ αὐτοκτονούντων», ἐμνήθησαν τὸ παράδειγμα τῶν λέγουσιν: «Μὰς ἀξίζει μίαν αὐτοκτονίαν!»

Καὶ ἔκτοτε τὰς ἀναγγέλλουσι πάλιν ἀνελιπῶς ὅπως ἄλλοτε!

Μεταξὺ τῶν ἐκ τοῦ γράφω γνωστῶν συνθετῶν ἐπιθέτων, ἄτινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑπερφαίνουσιν ἄδικον κατανώσειν... χάρτου, προσετέθη ἀπὸ τινος εἰς τὴν σύγχρονον Ἑλληνικὴν καὶ ἕταρον, τὸ μόνον ἴσως, ὅπερ οὐδαμῶς σχεδὸν καταναλίσκεται χάρτην, ὁ *φιλογράφος* μόνος δὲ κατ' ἑξοχὴν οὐδεὶς ἐν Ἑλλάδι. Ἑλληνομακεδονίας, ὁ κ. Γεώργιος Παπουλιᾶς, υἱὸς γνωστοῦ λογίου, τοῦ Χαρίτωνος Παπουλιᾶ, ὅστις εἶχε βραβευθῆ κατὰ τὸν Βουτυρναῖον ποιητικὸν διαγωνισμὸν τοῦ 1873. Περὶ φιλογραφίας ἡ μάλλον μικρογραφίας, ὡς ἀρέσκει ἡμῖν πλεῖστον, ἀγνοοῦμεν τί ἐφρόνουν οἱ ἀρχαῖοι, γνωρίζομεν ὅμως ὅτι κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἦτο αὕτη ἐν χρήσει καὶ ἀκμῆ, ὡς ἀξιοθαύμαστα τεκμήρια μαρτυροῦσι τοῦτο ἐν τοῖς μουσείοις τῆς Δύσεως πηγάζοντα τὸ πλεῖστον ἐκ τῶν μοναστηρίων, ἄτινα ἦσαν τότε οὐ μόνον κειθωτοὶ πιστεύου, ἀλλὰ καὶ ἀποθήκη ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς. Ἐπίσης ἀξιοθαύμαστα εἶνε τὰ ἔργα τοῦ ἡμετέρου μικρογράφου. Καὶ εἶνε δυνατόν νὰ βλέπῃ τις δι' ἐνόπλου ὀφθαλμοῦ γράμματα 25—30 φορές μικρότερα τῶν συνήθων, ἄτινα οὗτος ἔγραψε διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ νὰ μὴ θραυμάξῃ τῶν ὀμμάτων του τὴν δύναμιν καὶ τῆς χειρὸς του τὴν δεξιότητα;

Ἐν ἐλαχίστῳ σχετικῶς διαστήματι περιέλαβεν ἐν μικροσκοπικοῖς τεμαχίοις χάρτου, ὀσπρίων, μετάλλων τὰ ἀριστα τῶν συγχρόνων ποιημάτων. Ἐπὶ μικρὰς εἰκόνας τοῦ Βύρωνος ὄλον τοῦ τὸν *Γκιαοὺρ* κατὰ τὴν μετάφρασιν τῆς Αἰκατερίνης Δοσίου, δηλ. 1033 στίχους! Ἐπὶ τῆς εἰκόνας τοῦ μελωδοῦ τῆς Τέως βλα τοῦ τὰ *Ἀνακρέοντα* μετὰ βιογραφίας αὐτοῦ. Ἐπὶ τῆς εἰκόνας τοῦ πατρὸς του ὄλον τὸ βραβευθὲν ποίημα του, τὰ *Δάκρυα*. Ἐπὶ ἐπισκεπτηρίου μέγα μέρος τοῦ *Παραδείσου* τοῦ Δάντου, ὃν καὶ ἐδώρησεν εἰς ἕνα κολασμένον συνεργάτην ἡμῶν. Ἐπὶ 16 ὀσπρίων, ὃν τὸ μεγαλειότερον ἡμίσεος φασίολος, τὸν εἰς τὴν Ἑλευθερίαν ὕμνον τοῦ Σολωμοῦ, ὃν ἐδώρησε τῷ Διαδόχῳ. Ἐπὶ ἀργυροῦ κρίκου δλόκληρον τὸ εἰς τὴν Γαλλίαν ποίημα τοῦ κ. Παράσχου κατὰ τὴν Γαλλικὴν μετάφρασιν, ἀξιοθαύμαστον ἀληθῶς ἔργον, καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα, ὃν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς. Ἡ δὲ εἰς Ἀθήνας ἀφίξις τοῦ κ. Πα-

πουλιᾶ καὶ ἡ θερμὴ ὑποστήριξις, ἢς ἐκ μέρους τοῦ τύπου ἔτυχε, ἐγένετο αἰτία νέου κομφοτάτου συρμού. Πάντες θέλουσιν νὰ ἔχωσι δύο τρεῖς γραμμὰς ἐκ τῆς χειρὸς του, δύο τρεῖς γραμμὰς: αὐταὶ χωροῦν καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καρφίδος! Καὶ δὲν θὰ μείνῃ δακτύλιος, ψέλλιον, ἢ ἄλλο κόσμημα, ὅπερ νὰ μὴ φέρῃ καὶ ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἐν ἔργον τοῦ ἀκαταπονήτου μικρογράφου.

Γνωρίζετε... τοῦ «Παπα τὴν Κολοκῦθαν»; Εἶνε δὲ αὕτη πάγκομος καὶ τὴν γνωρίζει βλος ὁ κόσμος. Ἡ θέλετε νὰ σὰς τὴν ἐπαναλάβωμεν τὸσον ἐπικαίρως μάλιστα;

«Σ' ἕνα χωριὸ τῆς Μέσσης Μάνης, ὅπου τὸ λέγουσι Δρύ, ὁ δεσπότης εἶχε κάμη ἕνα καινούργιον παπᾶν, ὁ ὅποιος δὲν ἤξευρε πότε εἶνε ἡ Λαμπρῆ! Τὴν πρῶτην ἡμέραν τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς ἐπῆρε 48 κουκιά καὶ τὰ ἐφρίψεν εἰς μίαν κολοκῦθα, καὶ καθὲ πρωὶ ἐπινοοῦσε ἔτρωγε καὶ ἕνα κουκί ἢ παπαδιὰ ἕνα εἶδε τὸν παπᾶν ὅτι ἀγαποῦσε πολὺ τὰ κουκιά καὶ τὰ ἔτρωγε, ἐπῆρε μίαν διπλόχουφτα καὶ τὰ ἐφρίψεν εἰς τὴν κολοκῦθα διὰ νὰ παχύνῃ τὸν παπᾶν. Ἦλθεν ἡ Λαμπρῆ, καὶ εἰς τὰ γειτονικά χωριά ἐβαρούσαν ἢ καμπάναις διὰ νὰ σηκόσουν ἀνάστασιν, εἰς τὸ Δρύ ὅμως τίποτε...

Τοῦ παπαῖ ἡ κολοκῦθα Δὲν το μολογεῖ.»

Τώρα θέλετε καὶ τὸ ἐπιμύθιον; Μόλις ἠγγέλθησαν οἱ ἀρραβῶνες τοῦ διαδόχου, ἡ δημοτικὴ ἡμῶν ἀρχὴ προσεκήρυξεν ὅτι ἀρχίζει ἀμέσως τὰς προπαρασκευὰς ὅπως ἡ πρωτεύουσα ἐξωραίσθῃ ἡ μάλλον λαθρῶ ἀνθρωπινωτέρῳ ὄψιν—ὄχι ἐν ταῖς πλατείαις μόνον—χάριν τῶν ἐστεμμένων ζέων, οἵτινες θὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ἵνα γνωρίσωσι τὰς πραγματικὰς προόδους τῆς χώρας ἡμῶν.

Ἐκτοτε παρήλθον πλεῖστοι μῆνες ἢ ὅσοι χωρίζουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἐορτῶν, ὁ δὲ Ὀκτώβριος ἐρχεται.

Μὴ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἀκολουθοῦν τὴν μέθοδον τοῦ Παπαῖ ἔχει καὶ αὐτὸ ἀντὶ ἡμερολογίου καμμίαν κολοκῦθην, ἢν πληροὶ κουκίων μυστηριώδης τις Παπαδιὰ;

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΓΕΝΙΑΕΕ

ΝΙΚΟΤΣΑΡΑΣ

Διὰ νὰ γείνη καὶ θοιαμβέουσα ἡ ἐπανάστασις εἰργάσθησαν πρὸ πάντων οἱ διδάσκαλοι ριπτόντες τὴν ιδέαν ὡς ἀγίαν μεταδόσιν εἰς τῶν Ἑλλήνων τὰς ψυχὰς, καὶ οἱ κλέφταις διδάσκοντες τὸν λαόν ὅτι οἱ Τούρκοι δὲν εἶνε φοβεροὶ καὶ ἀνίκητοι, ἀφ' οὗ ὀλίγα κλεφτοπούλα τοὺς ἐπελεκοῦσαν καθ' ἡμέραν ἀπὸ τὸν Αἰμὸν ἕως τὸ Ταϊνάρον.

Και δια τούς διδασκάλους ας ομιλήσῃ ἄλλος πόσον εἰργάσθησαν διδάσκοντες μὲ βιβλίων πόνον, ὅτι χάνει τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν τὸν ἐκεῖνος, τὸν ὅποιον περιτυλίγει τὸ μαῦρο ράσο τῆς δουλείας καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον τιμιώτερον καὶ ἀγιώτερον πρᾶγμα ἀπὸ τὸ νὰ ᾔη τις πολίτης ἐλεύθερος πατρίδος ἐλευθέρως.

Οἱ δὲ κλέφταις δὲν ὑπέφεραν νὰ ζοῦν καὶ νὰ ᾔη δούλοι· ἢ τιμῆ των, τὰ ἀγαθὰ των νὰ ᾔη εἰς τῶν ἀγαθῶν τὰ χέρια, καὶ ὅμως νὰ γλύφουν τὰ βρωμερὰ αὐτὰ χέρια διὰ νὰ σώσουν ἕνα ἐλεεινὸ κουρέλι τῆς ζωῆς. Ἐφευγον εἰς τὰ ὑψηλὰ βουνὰ καὶ ἐκεῖ ὑπερήφανοι καὶ ἀδούλωτοι

πήγαιναν καὶ λημέριαζαν ὅπου φωλιάζον λόκοι.

Ἐκαίθη δὲ ἐγένοντο ὁ τρόμος τῶν τυράννων καὶ τῶν δυστυχῶν δούλων μικρὴ παρηγορία. Παράδειγμα ὁ καπετὰν Τόσκας,

ποῦ ἦταν μικρὸς ἔς τὰ γράμματα, μικρὸς ἔς τὰ πινάκidia καὶ τώρα ποῦ μεγάλως ἐβγήκε πρωτοκλέφτης,

ἐλευθερώσας 2000 γυναικοπαῖδα, τὰ ὅποια ἔσερναν σκλάβους οἱ Ἀρβανίταις ἀπὸ τὸν Μωριά.

Πολλοὶ πολλάκις ἔπεσαν εἰς γιγαντιαίους ἀγῶνας, πολλοὶ γινόμενοι αἰχμάλωτοι ἀπέθνησκον μὲ βασανιστήρια, ὅπου νὰ τ' ἀκούῃ κανεὶς σηκώνονται αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς του. Ἄλλ' ὅμως 400 ἔτη δὲν ἔπαυσαν νὰ κρατοῦν ἀσβεστη τὴν ἱερὰν λαμπάδα τῆς ἐπαναστάσεως ἐπάνω εἰς τὴν ἁγίαν τράπεζαν τῆς πατρίδος.

Οἱ ἐπισημότεροι ἐξ αὐτῶν ὑπῆρξαν ἀπὸ τὸ 1479 εἰκοσι εἰς τὸ Κορκόδεϊλος Κλαδάς, τὸ 1585 ὁ Θεόδωρος Μπούας Γρίβας, ὁ Πούλιος Δράκος καὶ ὁ Μαλάμος, τὸ 1686 ὁ Κούρμας, ὁ Λεβίνης, ὁ Μετάνης, ὁ Σουμίλας, τὸ 1769 οἱ Γριβαῖοι καὶ ὁ Μητρομάρας, τὸ 1790 ὁ Ἀνδρίτσος καὶ τὸ 1808 ὁ Παπαθύμιος Βλαχάδας, ὅλοι λαβόντες τὸ μεγαλύτερον μέρος εἰς τὰς κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοὺς ἐθνικὰς ἐπαναστάσεις. Ἐπίσημοι ὡσαύτως ὑπῆρξαν ὁ Γιάννης Μπουκουβάλας καὶ ὁ Κασταντώνης διὰ τοὺς ἐνδοξοὺς ἀγῶνάς των καὶ ὁ Νικοτσάρας διὰ τὰ ναυτικὰ τρώπια καὶ τὴν πολυβρύλητον αὐτοῦ ἐκστρατείαν.

Γνωρίζετε τὸν Ὀλυμπον, τὸν ὅποιον εἶχον μεγαλοπρεπῆ θρόνον οἱ ὠραῖοι θεοὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, καὶ καταφύγιον οἱ καταδικασμένοι ὑπὸ τῶν Τούρκων τὸν γέρο-Ὀλυμπον

μὲ τῆς σαρανταδὺ κορφαίς, μὲ ἐξηνταδὺ βρουσούλας, κάθε κορφή καὶ φλάμπουρο κάθε κλαρί καὶ κλέφτης.

Εἰς τὸ κατὰ τὰς ὑπορείας του χωρίον Γιαννωτὰ ἐγεννήθη πρὸ 115 περίπου ἔτων ὁ υἱὸς τοῦ ἀρματωλοῦ καπετὰν Τόσρα, ὁ Νικοτσάρας.

Ὁ καπετὰν Τόσρας εἶχε τὸ ἀρματωλικὸν τοῦ Βλαχολεϊβάδου. Ἡξέυρετε τί ἦτο ἀρματωλικὸν οἱ Τούρκοι ἀνεγνώριζον τοὺς ἀνόπλους Ἕλληνας ὡς κυριαρχοῦς καὶ

προστάτας πλείστων Ἑλληνικῶν χωρῶν ἐχάιδευαν τὰ λεοντάρια, ἀφ' οὗ δὲν ἤμπορουν νὰ τα βάλουν εἰς τὸν ζυγόν. Ἄν δὲ ποτε ἤρνοῦντο τὴν τοιαύτην ἀναγνώρισιν τῆς προστασίας, ἐλάμβανον ἀναφορὰς ὡς τὴν πολυβρύλητον :

Τούρκοι, γὰ κάμετε καλά, γιὰτί οἱ καίμε τὰ χωριά. Γλιώρα τ' ἀρματωλικὸν γιὰτ' ἐργάσαμεθ' ἅν λόκοι.

Οἱ ἀρματωλοὶ, οἱ λεγόμενοι ἡμεροὶ κλέφταις, ἔζων ἐν εἰρήνῃ ἐφύλαττον τάχα τὰ δερβένια ἀπὸ τοὺς ληστὰς καὶ δὲν ἄφινον νὰ πατήσῃ Τούρκου πόδι εἰς τὸ ἀρματωλικὸν των· διότι οἱ Τούρκοι οὔτε τῶν ἀγρίων οὔτε τῶν ἡμέρων κλεφτῶν ὑπῆρξαν ποτὲ ἀρεντάδες.

Ἐξή λοιπὸν ἐν εἰρήνῃ ὁ καπετὰν Τόσρας ἐν μέσῳ τῆς χαρᾶς τῆς οικογενείας του. Ὁ μεγαλύτερος υἱὸς του, ὁ Νίκος, ἐμάνθανε γράμματα εἰς τὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἐκεῖ ἐδίδασκεν ὁ πᾶτερ-Ἄνθιμος ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγίους ἐκείνους καλογήρους, οἱ ὅποιοι ὑρίνα ἔχουν δάκρυα, πῶς κατήνησεν ἡ βασίλισσα τοῦ κόσμου Ἑλλάς ὑπὸ τὴν πτέρναν τοῦ πλέον οὔτιδανου τῶν τυράννων σκλάβο ἀλευθέρωτη! Ὁ Νίκος, ὁ υἱὸς καὶ ἐγγόνος κλεφτῶν, εἶχε προχωρήσῃ εἰς τὰ γράμματα καὶ ἐδίδασκετο τὴν Γραμματικὴν καὶ τὴν ἱστορίαν, εἰς τὸ ὅποιον ψάλλονται οἱ ἀγῶνες τῶν ἡρωικῶν προγόνων ἐμπροσθεν τῆς Τρωάδος.

Ἄλλ' οἱ Τούρκοι καὶ οἱ χειρότεροι ἀπὸ Τούρκους κοτσαμπασίδες τοῦ Βλαχολεϊβάδου ἐπεχείρησαν νὰ δολοφονήσουν τὸν γέρο-Τόσρα ὁ ἀρματωλὸς τότε, ὁ ἡμερος κλέφτης, σωθεὶς ἔγεινε κλέφτης ἄγριος. Ὁ υἱὸς του, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ παρθενικὸν πρόσωπον γένειον δὲν εἶχεν ἀνήθη ἀκόμη ἀφῆσε τὴν Γραμματικὴν καὶ τὴν ἱστορίαν, διὰ νὰ ζώσῃ τὴν σπᾶθην τῶν ἡρώων τῆς Γραμματικῆς. Εἰς μίαν μάχην ὁ γέρο-Τόσρας ἐφρονεύθη καὶ ὁ υἱὸς, λέγουσιν, ἔκοψε τὴν

1. Παράβαλε καὶ ὅσα ἐγράψαμεν περὶ Μεθοδίου Παλιούρα ἐν τῇ «Ἐστία» τοῦ 1882 σελ. 194.
2. Ὁ Τόσρας ἐσώθη διὰ τοῦ ἐξῆς ἐπισημῶτος κατασκευάσας ἀνδρείκελον ὁμοίωτον αὐτῷ ἐκρέμασεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου εἰς τὴν γῆν· οἱ παραφυλάσσοντες δολοφόνοι νομίσαντες ὅτι αὐτὸ ἦτο ὁ Τόσρας ἐπυροβόλησαν τὸ ἀνδρείκελον ἔπεσε κατὰ γῆς. Ἐν ᾧ δὲ οἱ δολοφόνοι ἔφυγον διὰ νὰ λάβωσι τὴν κεφαλὴν του, ὁ Τόσρας ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τῆς οἰκίας ἐσώζετο μετὰ τριῶν παλληκαρίων καὶ τοῦ υἱοῦ του εἰς τὰ ὄρη. Ταῦτα ἐγένοντο κατὰ μέσας νύκτας. Ὁ Τόσρας εἶχε καὶ ἀδελφὸν τὸν Χρήστον Τόσραν Μπαλωμένον, γενναίωτατον πολεμιστὴν.
3. Περὶ μάχης τινὸς τοῦ γέρο-Τόσρα λέγει τὸ ἐξῆς δημοτικὸν ᾄσμα :

Ὁ ἥλιος ἐσκοτίσασε καὶ τὸ φεγγάρι ἐχάθη καὶ ὁ καθαρὸς ἀεγερῖνος ἐβγήτ' αἵματωμένος, τὰ τρία ἐκουδένιαζαν, τὰ τρὶ ἀράδ' ἀράδα :
 • Τίνοι εἰν' ἄσπρο κορμί, ποῦ εἶνε χωρὶς κεφάλι ;
 γυρίζε ὁ ἥλιος καὶ τοὺς λεί, τοῦ λεί τοῦ φεγγάρου.
 • Ἐφῆς ὄντας βασίλισσα πίσω πὸ μὴ βροχούλα καὶ τὸ Γιωργάκη ἀφῆσα κορμὶ δίχως κεφάλι, καὶ ἄκουσα ἤρῃλ φωνὴ ἀπὸ τὸ Μακρονόρος :

τιμίαν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς του διὰ νὰ μὴ πέσῃ εἰς τὴν καταφρόνησιν τῶν Τούρκων, οἱ ὅποιοι δὲν ἐσέβοντο οὔτε τοὺς νεκροὺς.

Ἐγεινε λοιπὸν ὁ υἱὸς καπετάνος. Τόσον δὲ τρόμον ἐπροξένησεν, ὥστε οἱ ἴδιοι κοτσαμπασίδες τοῦ Βλαχολεϊβάδου, παραινόμενοι ἀπὸ τοὺς Τούρκους, ἀπεφάσισαν νὰ τον δολοφονήσουν. Ἐνα τραγοῦδι τῶν χρόνων ἐκείνων λέγει :

Πέρα το, Νικό μ', πέρα το αὐτὸ τὸ μονοπάτι, διότερο πλεῖα δὲν το περῆς, δεύτερο δὲν διαβαίνεις — Ποῦ ἔσφαιρες, σὺ πουλάκι μου, καὶ μοῦ το λές ἐμένα ;
 — Ἐχτεῖ, προχτεῖς ἐπέρασα ἀπὸ τὸ Βλαχοχώρι καὶ ἄκουσα πῶς κουδένιαζαν γερῆνοι Λειβαδίταις :
 • Τὸν Νίκο νὰ βαρέσωμε, τὸν Νίκο τὸν Τσαρούλη, ποῦναι λουλοῦδι ἔς τὰ βουνὰ καὶ κυπαρίσσι τοὺς κάμψου.
 [ποιος.]

Κι' ὁ Νίκος ἄν το ἄκουσε, πολὺ τοῦ κακοφάνη, τὸν φυγογυῖο τοῦ φώναξε ἔς τὰ παλληκάρια λέγει :
 • Παιδιά μου, ζώστε τὰ σπαθιά καὶ πάρτε τὰ τουρκία, νὰ πάγωμεν νὰ κἀφομεν τὸ ἔρημο Λειβάδι.
 Φωτιά βάλουσι ἔς τὴν χώραν των, κοτσαμπασίδες [δένουν,

καὶ ἔς τὰ βουνὰ τοὺς ἔβγαλαν, βαρεῖα τοὺς τυρανοῦνε. • Ποῦν θέλετε νὰ βαρέσετε, τὸν Νίκο τὸν Τσαρούλη ; ποῦ εἶν' ἕνα τραντάφυλλο ἔς τὸν κόσμο ἔακοσμένο ;

Ἐλαβε λοιπὸν τὸ ἀρματωλικὸν τοῦ Βλαχολεϊβάδου καὶ ἔζη καὶ αὐτὸς ἐν εἰρήνῃ, φυλάττων τάχα τὰ δερβένια ἀπὸ τοὺς ληστὰς καὶ μὴ ἀφίνων νὰ πατήσῃ Τούρκου πόδι εἰς τὸ ἀρματωλικὸν του.

Κατὰ τὸ 1807 εἶχεν ἐπαναστατήσῃ ἡ Σερβία. Ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως αὐτῆς Καραγεώργης ἐγνώριζεν ὅτι εἶνε τὴν Ἑλλάδα ἐδῶ εἶχεν ἀδελφοὺς ἐν τῷ μαρτυρίῳ, οἱ ὅποιοι μισοῦντες τὴν ἀβάστακτον τυραννίαν τῶν Μουσουλμάνων, ἔζων μακρὰν τῆς θερμῆς ἀγκάλης τῆς οικογενείας, ἀλλ' ἐλεύθεροι εἰς τὸν ἀδούλωτον τῶν βουνῶν ἀέρα.

Τότε τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς δὲν ἐχῶριζον μίση· δὲν εἶχον τότε οἱ Βούλγαροι γελοίας ὀρέξεις διὰ τὴν Θράκην καὶ τὴν Μακεδονίαν, καὶ οἱ Βλάχοι τιμὴν ἐθελοῦντο τὸ ὀμιλοῦν ἑλληνικὰ. Τότε ὠνεῖσθον τὸ μέγα κράτος, τὸ ὅποιον ἔπλασσε τοῦ Ρήγα Φεραίου ἡ ἀνδρεία ψυχῆ, κράτος ἐλεύθερον

ἀπὸ τὴν Μπόνα εἰς τὴν Ἀραπιά.

Ἐστειλε λοιπὸν ὁ Καραγεώργης γράμματα πρὸς τοὺς κλέφταις τῆς Ρούμελης ζητῶν τὴν βοήθειάν των. Ποῖα δάκρυα θὰ ἔχυσαν ἀπὸ χαρᾶν ἀναγινώσκοντες τὰ γράμματα τοῦ Σέρβου ἥρωος, καλοῦντος αὐτοὺς νὰ ἀποθάνωσιν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐνὸς λαοῦ! Πλησίον τοῦ Καρπενησίου συνήλθον τὰ καπετανᾶτα τοῦ Βάλτου, τῶν Ἀγρᾶφων, τοῦ Λιδωρικίου,

ποῦ εἶσαι, Τόσρα, μπράτιμε καὶ Τρίφα παλληκάρι ; θέλα μὰς πιάσουν ζωντανούς, θέλα μὰς πάρουν σκλάβους.
 [βουσι.]
 — Βάλτε φωτιά ἔς τὴν ἐκκλησίαν, κάψτε τὴν Παναγίαν, χιλιά φλωιδὲ νὰ τῆς χρωσᾶθ', καινούργια νὰ τὴν φθάσω

τῆς Ἀνάκουρας, τῶν Χασίων, τοῦ Ὀλύμπου κλ. Ἐδίαλεξαν 550 παλληκάρια

ποῦχαν τοῖλαι ἔς τὴν καρδίαν καὶ αἶθερο ἔς τὰ στήθη καὶ ἀρχηγόν των ἔταξαν τὸν ἀνδρείωτατον καὶ νεώτατον ὄλων, τὸν Νικοτσάραν.

Ὁ Νικοτσάρας ἦτο ὑψηλός, εὐμορφος, μὲ ὄψιν εὐγενικὴν, ὅπως τὴν ἔπλασαν τὰ ἱερὰ γράμματα τῶν προγόνων, ἀλλ' ὀλίγον ἀγρίαν, ἐνεκα τῶν ἀδικησάντων ἀγῶνων πρὸς τὸν θάνατον. Τρέχων ἤμπορει νὰ φθάσῃ τὸν ταχύτερον ἵππον, καὶ ἐπήδα ἐπὶ τὰ ἵππους εἰς τὴν σειρὰν. Οἱ Ἀρβανίταις ἐνόμιζον, ὅτι δὲν τὸν πιάθουν τὰ βόλια, ἀλλὰ πηδοῦν ἀπὸ τὸ δέρμα του.

Φαντασθῆτε αὐτὸν φοροῦντα τὴν ὠραίαν τοῦ καπετάνου τῶν κλεφτῶν στολὴν τὸν μέγαν κορμὸν περιέβαλλον τὸ γέλεκο καὶ τὸ μεϊτάνι μὲ

τῆς δυὸ ἀράδες τὰ κουμπιά τὰ μαλαματωμένα

καὶ ἐπ' αὐτῶν ὁ τουλαμάς (ἐπανωφόριον), ὡς τὰ μεϊτανόγλεκα, κεντημένος καὶ αὐτὸς μὲ μέταξαν ἢ καὶ χρυσόν. Τὸ ἐπὶ κεφαλῆς φέρον περιέδεσε τὸ χρυσοκέντητον ἴσι, ἡ φοιστανέλλα ἦτο κοντὴ, τὰς χαλυβδίνιας κνήμας περιέβαλλον μάλλινα λευκαὶ περικνημίδες τῶν Ἀγρᾶφων, ὑποδήματα δὲ ἔφερον πλεκτὰ τσαρούχια. Πλὴν τούτων τὰ τσαπράλια ἐπάνω εἰς τὸ πλατὺ στήθος τὸ κοστέκι θηλυκωμένον εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα τοῦ στήθους ἦσαν τριγωνικὰ θηλυκαίτηρα φέροντα τὸν δικέφαλον τῆς ἐλληνικῆς αυτοκρατορίας ἀετὸν καὶ εἰς τὸ κέντρον τοῦ στήθους δι' ἀλύσεων ἔχον ἐξηρημένην τετράγωνον ἢ στρογγύλην πλάκα φέρουσαν τὸν τροπαιοφόρον ἄγιον Γεώργιον ἐξαρτώμενα διὰ διπλῶν ἀλύσεων· πρὸς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ἐκρέματο τὸ χαϊμαλί φέρον ὠσαύτως παράστασιν τοῦ ἀγίου Γεωργίου ἢ τοῦ ἀγίου Δημητρίου καὶ ἐντὸς τίμιον ζύλον καὶ πρὸς τὴν δεξιὰν ὁ κυρτὸς σουγιάς. Τὴν ὄψιν περιέβαλλε χρυσοκέντητον τὸ σελάχι ἀπὸ τοῦ λωρίου τοῦ θεολογικοῦ ἐξηρητάντο δύο παλάσκαις ἐπισηθεν μὲ παράστασιν τῆς Παρθένου Ἀθηνᾶς περιέχουσαι φυσέκια τοῦ τουφεκίου, ἀριστερὰ τὸ φυσέκι περιέχον φυσέκια διὰ τὰς πιστιόλας, δεξιὰ ἡ θήκη διὰ τὰς σαρκόπετρας καὶ τὸ περιέχον τὸν δι' ἀλειμμα τῶν ὀπλων μυελὸν μεδουλάρη. Ἀριστερὰ τοῦ σώματος πρὸς τὸν μηρὸν περασμένα εἰς μικρότερα λωρία εἰς δύο ἢ τρεῖς σειρὰς ἐκείμαντο τὰ στρογγύλα ἢ ρομβοειδῆ γαντζούδια (ἢ τοκάδει) δύο δὲ ὄμοιοι γαντζούδια ἐκάλυπτον τὰς ἐπιγονατίδας· τὸ γέλεκο ἐπὶ τοῦ στομάχου ἐθηλυκωνέτο μὲ κουμποθηλαίαις, καὶ τὰ τσαρούχια ἐδέοντο μὲ τσαρουχοτοκάδες. Ταῦτα ἦσαν τὰ τσαπράλια, πάντα ἀργυρὰ καὶ σαββατιλίδικα, ἔχοντα δηλαδὴ τὰς παραστάσεις οὐχὶ ἀναγλύφους, ἀλλὰ μὲ σαββατί. Ὅπλα δὲ ἔφερον εἰς τὸ σελάχι δύο πιστιόλαις μὲ λαβὴν καὶ παφίλια ἀργυρὰ καὶ τὸ χαρμπὶ μὲ λαβὴν ἀρ-

γυρᾶν, ἐγχειρίδιον, οὐ ἡ θήκη ἦτο χροῖσμος εἰς γόμωνσιν τῶν πιστολιῶν. Ὁ Νικοτσάρας ἔφερε τουφεκί φημισμένον μὲ τορεύματα ἐπὶ τοῦ κοπάνου καὶ μὲ παφίλια ἀργυρὰ, τοῦ Τόσρα τὸ νταλιάνι, ἀριστερὰ δὲ τοῦ σώματος ἀπὸ μεταξοπλέκτου τελαμῶνος ἐκρέματο δράκων ἀστραπηθόλος, κόπτων ἐλάσματα σιδήρου καὶ ἀλύσεις, τὸ πολυβρύλητον δημοσι. Προσθέσατε εἰς ταῦτα ὀμίλιαν ἀνθρώπου ἐγγραμμάτου καὶ ἀνδρείαν ἀπαράμιλλον, διὰ νὰ ἔχητε ἐντελῆ τὴν εἰκόνα τοῦ ἥρωος, τὸν ὅποιον θὰ παρακολουθήσωμεν εἰς τὴν μεγάλην πρὸς βοήθειαν τῆς Σερβίας ἐκστρατείαν του.

[Ἐπεται τὸ τέλος].
 Κ. Γ. ΖΗΝΙΟΥ

ΤΟ ΛΙΘΙΝΟΝ ΧΡΟΝΙΚΟΝ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ*

Ἀπὸ πολλῶν ἤδη αἰώνων ἐπεκράτησεν, ὥστε τὰ οὐσιωδέστερα πολιτικὰ, ἐκκλησιαστικὰ, πολεμικὰ καὶ κοινωνικὰ γεγονότα, τὰ φυσικὰ φαινόμενα καὶ αἱ ἐπιδημικαὶ νόσοι νὰ αναγράφονται ἐπὶ τῶν ραβδώσεων κυρίως κίονων ἀρχαίων ναῶν ἢ καὶ ἐπὶ τῶν τοίχων αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν κίονων ἢ τῶν ἐσωτερικῶν τοίχων ἐκκλησιῶν. Ἐπίσης εἰσὶν ἐπ' αὐτῶν ἀναγεγραμμένοι θάνατοι εὐσεβῶν Χριστιανῶν, διάφοροι πρὸς τὸν Θεὸν ἱκεσίαι, πληροφωρίαι περὶ οἰκοδομῆς ἢ ἐπισκευῆς μεταγενεστέρου οἰκοδομημάτων, ἢ μετατροπῆς τῆς χρήσεως ἀρχαίων. Ἐνίοτε ὅμως ἐγράφοντο καὶ οἰκονομικὰ ἢ ἀτομικὰ συμβάντα καὶ ποικίλα εἰρωνεύματα κατὰ τὸ μάλλον ἢ ἥττον λεπτά. Ὡς ἐκ τούτου αἱ σημειώσεις αὐταὶ δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀναπληροῦσαι ἱστορικὰ ἡμερολόγια, διαφόρους στατιστικὰς, δελτία πολιτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν πληροφοριῶν, ἀλλὰ καὶ σατυρικὰς ἐφημερίδας.

Ἡ μανία τοῦ χαραῖσαι γράμματα καὶ σήμερον ἔτι, ἀσκοπος ὅμως πλέον, εὐρίσκειται ἐν ἀκμῇ, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἀπαθανατισμὸν τῶν ὀνομάτων τῶν χαρακτῶν, μετὰ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν ἡ ἀναγραφὴ αὐτῆ ἐγένετο.

Ὁ πρῶτος χαραῖξας ἐπὶ ἀρχαίῳ κίονος ἱστορικὸν γεγονός ἦτο ὁ πρῶτος ἀκαλαίσθητος Ἕλληνας, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ὁ πρῶτος εὐεργέτης τῆς ἱστορίας.

Ἡ μανία τοῦ χαραῖσαι γράμματα καὶ σήμερον ἔτι, ἀσκοπος ὅμως πλέον, εὐρίσκειται ἐν ἀκμῇ, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἀπαθανατισμὸν τῶν ὀνομάτων τῶν χαρακτῶν, μετὰ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν ἡ ἀναγραφὴ αὐτῆ ἐγένετο.

Ἡ μανία τοῦ χαραῖσαι γράμματα καὶ σήμερον ἔτι, ἀσκοπος ὅμως πλέον, εὐρίσκειται ἐν ἀκμῇ, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὸν ἀπαθανατισμὸν τῶν ὀνομάτων τῶν χαρακτῶν, μετὰ τῆς χρονολογίας, καθ' ἣν ἡ ἀναγραφὴ αὐτῆ ἐγένετο.

Αἱ χαρακταὶ αὐταὶ πληροφωρίαι εἶνε διὰ δύο τρόπων γεγραμμένα· ἢ διὰ χαρακτῶν γραφῆς φυσικοῦ μεγέθους, κοινῶν καθ' ἣν ἐποχὴν ἐχαραχθησαν, ἢ διὰ μικροσκοπικῶν γραμμάτων δυσδιακρίτων εἰς γυμνὸν καὶ ἀγύμναστον ὀφθαλμόν. Καὶ τινες μὲν ἐκ τῶν τοῦ πρώτου εἶδους ἀντεγράψαν ἤδη καὶ ἐξεδόθησαν ἐκ

* Ἀπόσπασμα ἐκ προσεχούς τεύχους τῆς ἱστορίας τῶν Ἀθηναίων.

τῶν τοῦ δευτέρου εἶδους ὅμως εἰσὶν αἱ πλείστα ἀνεκδοτοὶ, πολλὰ δὲ καὶ ἀνεφρονῆτοι...

Ὁ πλείτερον ἐγκύβας εἰς μελέτην τοῦ λιθίνου χροϊκοῦ τῶν Ἀθηναίων, ἀνεξαρτήτως χρονολογικοῦ περιορισμοῦ καὶ εἶδους γραφῆς, εἶνε ὁ καθηγητὴς Ζησίου, ἐκδὸς ἤδη τινὰς ἐκ τῶν σημειώσεων τουτῶν ἐν τῷ Ἐ' τεύχει (1885) τοῦ «Δελτίου τῆς ἱστορικῆς καὶ ἔθνομολογικῆς Ἐταιρείας». Ὁ Ζησίους εὐτυχῶς κατώρθωσε νὰ ἀναγνώσῃ ἱκανὰς καὶ ἐκ τῶν τοῦ δευτέρου εἶδους χαραγμάτων, «ὧν τὰ πλείστα, ὡς ὀρθῶς παρατηρεῖ, ἔχουσι σημειωθῆ ἐπὶ τῶν λίθων ἐν μικροτάτοις γράμμασι διὰ τῆς αἰχμῆς ἐγχειρίδιου ἐπιπολαίας, ἔχουσι δὲ φθαρῆ οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ χρόνου καὶ τοῦ ἐπιρροασμοῦ τοῦ καιροῦ, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ χειρὸς ἀνθρώπου, τοῦτο μὲν ἐκ κακονοίας, τοῦτο δ' ἐξ ἐγγράφης ἄλλων ἀρχαιότερων καὶ ἀσημοτέρων ἐπιγραφῶν ἐπὶ σημαντικώτερον προγενεστέρων, οὕτως ὥστε ὁ ἐγκύβων ἐπ' αὐτῶν ἀναγκάζεται πολλὰκις ν' ἀναγινώσκῃ ὡς ἐν παλιμψήστῳ. Τὸ δὲ χεῖριστον ὅτι ταῦτα ἀδύνατον ν' ἀναγνωσθῶσιν ἢ ὑπὸ τὸν λαμπόντα ἥλιον, προσπιπτουσῶν τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μαρμαίροντος λίθου».

Ἡ σημασία τῶν τοιούτων χρονογραφικῶν χαραγμάτων εἶνε μεγάλη· ταῦτα μόνον ἂν ἀντεγράφοντο πρὸ τινῶν ἐτῶν, ὅτε πολλὰ καταστραφέντα ἐσφάζοντο ἔτι, θὰ ἠδύνατο κατὰ μέγα μέρος ν' ἀναπληρωθῶσι τὴν ἑλλειψιν πληρεστέρων χρονικῶν.

Τὰ ἐπὶ τῶν στύλων τοῦ Παρθενῶνος χαραγμάτα — καὶ τὰ ἐπὶ τῶν Προπυλαίων — εἶνε τὰ ἀρχαιότερα ἢ μάλλον, ἐπ' αὐτῶν δὲν ὑπάρχουσι μεταγενέστερα τοῦτο δὲ εἶνε φυσικόν, καθότι, ἀφ' ὅτου οἱ Τούρκοι κατέλαβον τὰς Ἀθήνας καὶ ἡ στρατιωτικὴ αὐτῶν ἀρχὴ ἤδρευεν ἐν Ἀκροπόλει, ἔπαυσεν δὲ ὁ Παρθενῶν νὰ εἶνε ἐκκλησία — ἔστω καὶ Ἀντικτὴ — μεταβληθεὶς εἰς Τζαμί, δὲν εἶχον λόγον νὰ ἐπισκέπτωνται οἱ Ἀθηναῖοι τὸ Καστρο, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἐπέτρεπετο, εἰς τινὰς τοὺς ἀρχαίους ἐξ αὐτῶν, ἢ εἰσοδοῦς, ἀφ' οὗ ἡ ἐξοδος των δὲν ἦτο τῶσιν βεβαία.

Χρονογραφικὰ γράμματα εἰς τὴν Τουρκοκρατίαν ἀναγκασμένα ὑπάρχουσι πολλὰ εἰς τὸ Θησεῖον, τινὰ εἰς τὴν λεγομένην Στοάν τοῦ Γυμνασίου Ἀδριανοῦ καὶ ἄλλοι, ὡς καὶ εἰς τινὰς ἐκκλησίας. Ἐπίσης ἀρχαιότερα τινες πληροφωρίαι ἐγγεγραμμένα ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν τοίχων τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικοδήμου (τῆς Ρωσικῆς κοινῆς λεγομένης ἐκκλησίας), περιεσώθησαν χάρις εἰς τὸν ποτὲ Ἀρχιεπίσκοπον Ἀντωνῖνον.

Εἰς τὰς διαφόρους παλαιὰς ἐκκλησίας βεβαίως δὲ ὑπῆρχον ἀπειροὶ τοιαῦτα· ἀλλ' ἀτυχῶς ἐν ταῖς ὀλίγαις σωζομέναις ζυλοσχίσταις τινὲς βαφεῖς ἀνεκαίνισαν δὲ

θεν τὰς εἰκόνας, βαψαντες αὐτὰς διὰ κοι- νῆς ὕδατοβαφῆς, καὶ καταστρέψαντες οὕτω μετὰ τῶν μνημείων τῆς ἀρχαιοτέ- ρας ζωγραφικῆς καὶ πᾶσαν τυχὸν ἐπιγρα- φὴν ἢ τοὺς τοίχους ἐπήλειψαν ἀσθέστω, ὡς ἐξακολουθοῦσι καὶ ἤδη ἐν ταῖς μικρο- τέραις ἐκκλησίαις νὰ πράττωσι τοῦτο κατὰ κανόνα οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐπι- μέλειάν των, ἐπαλείφοντες ἐκαστοτε ταύ- τας γὰρ καθαριότητος. Τὰ πλείστα ὁ- μως ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις πολύτιμα ἐκ- κλησιδία ἐκρημνίσθησαν ἄλλοτε τῆ πρω- τοβουλῆ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς ἀνερέυ- ρητα, ὅπως χρησιμοποιηθῆ τὸ πενιχρὸν ὕλικόν αὐτῶν ἢ ὑπὸ τοῦ δημοσίου, χάριν ἐκτελέσεως τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ λαβυριν- θώδους σχεδίου τῆς πόλεως.

Ὅτι εἰς τὰ ἐκκλησιδία θὰ ὑπῆρχον πολλαὶ χρονολογικαὶ σημειώσεις εἰνε βέ- θαιον, ἀφ' οὗ καὶ ἐν τῇ λεγομένῃ «Ὠ- μορφῇ Ἐκκλησιᾶ», τῇ ἡμισίαιαν ὄραν ἀ- πεχούσῃ τῆς γνωστῆς παρὰ τὰ Πατήσια τοποθεσίας Γαλάκι, πρό τινων ἐτῶν ἀνε- γνωμεν ἰκανὰς τοιαύτας.

Καὶ ἐπὶ τῶν στύλων τοῦ Ὀλυμπίου ὑπάρχουσι ἰκαναὶ χρονολογικαὶ σημειώ- σεις, ὡς ἤδη ἐσημείωσατο ὁ Δάμπρος ἐν ἀξιολόγῳ διατριβῇ του φερούσῃ τὸν τί- τλον «Πρόχειρά τινα περὶ τῶν Πηγῶν τῆς Ἀθηναϊκῆς Ἱστορίας κατὰ τοὺς μέσους αἰῶνας καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας» δημοσι- ευθεῖσα δὲ ἐν τῷ Παρρασῶ τοῦ 1881, ἐν ἣ γράφει: «στῦλός τις τῶν τοῦ Ὀλυμ- πίου περιέχει ἐν ὑψηλῷ τυμπάνῳ καὶ οἰονεὶ ἐν ἀποκρῦφῳ μονοῦ πλήρη τὸν κατάλογον τῶν ὑπὸ τοῦ Χασεκῆ ἀπαγ- χονιζομένων».

Ἐν τῇ αὐτῇ διατριβῇ ὁ Δάμπρος, ἐξη- γῶν δι' ὀλίγων τὴν σημασίαν τῶν τοιού- των σημειώσεων, καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι ὑπάρχουσι πλὴν τῶν κοινῶν ἐπιγραφῶν καὶ ἄλλαι τινές, «ἐπιγραφαὶ ἢ μᾶλλον γλυφαὶ, μικρογράμματοι, δυσδιάγνωστοι καὶ περιπλοκοί, ἐπὶ πολλῶν ἀρχαίων μνη- μείων χαραχθεῖσαι κατὰ τοὺς μέσους αἰ- ὶνας καὶ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρα- τίας καὶ περιέχουσαι πολλὰ καὶ ποικίλα περὶ τῶν μεσαιωνικῶν καὶ Τουρκοκρατου- μένων Ἀθηνῶν».

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἤκμαζον αἱ ἐκλαυσι- στικαὶ θεωρίαι, τὸ Λίθινον Χρονικὸν ἐ- σωσε τὴν τιμὴν τῆς πόλεως ὡσεὶ οἱ λί-θοι ἀφ' ἐκῆτων διεμαρτυρήθησαν κατὰ τοῦ ἐγκολαπομένου εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἱερᾶς πόλεως στίγματος. Φυσικὸν ἦτο λοιπὸν ν' ἀμφισβητηθῆ πως καὶ ἡ γνη- σιότης τινῶν ἐκ τῶν διὰ φυσικῆς γραφῆς πληροφοριῶν — διότι αἱ διὰ μικροσκοπι- κῶν χαρακτῆρων ἦσαν ἀγνωστοὶ τότε. Καὶ αὐτὸς ὁ Χόπφ' ἐξέφρασεν ὑπονοίας, ἀδίκους ὅμως τὰ χαρακτὰ ταῦτα χρο- νογραφημάτων εἶνε γνήσια· ἐκάστη λέξις μετὰ τῆς σημασίας τῆς ἐκδηλοῖ καὶ τὴν μακράκινα ἡλικίαν τῆς. Οὐχὶ νὰ γράψωσι

ταύτας, ἀλλ' οὐδὲ νὰ τὰς ἀναγνώσωσι δύνανται οἱ σύγχρονοι.

Αἱ ἀπέρητοι αὐταὶ πληροφορίαι ἐκ- πλῆττουσι καὶ φέρουσι τὸ αὐτὸ ἀποτέ- λεσμα, ὅπερ φέρει ἐν ταραχάδει συζητή- σει συγχρόνων λογῶν, περὶ πολεμικοῦ τινος λ. χ. γεγονότος τῆς ἐπαναστάσεως, ἢ ἐξ ἀπράπτου ἐμφάνεισι γέροντος αὐτό- πρου, ὅστις μετὰ τῆς ἀφελείας καὶ τῆς ψυχρᾶς εἰλικρινείας τῶν παρελθόντων χρό- νων διηγεῖται αὐτόκλητος τὴν ἀλήθειαν.

Τὸ ἐπὶ ἄλλων χρονικὸν οὐχὶ μόνον γνη- σιωτάτων εἶνε, ἀλλὰ δύναται νὰ χρησι- μεύσῃ καὶ πρὸς ἐξακριβῶσιν τῆς γνησιό- τητος παντὸς ἐπὶ χάρτου γεγραμμένου. Οὕτω π. χ. ὑπερβολικῆ, καὶ δικαίως, ἐ- θεωρήθη καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἀνευρόντος τὸ χρονικὸν τοῦ Lincoln College Λάμ- πρου ἢ ἐν αὐτῷ ἀναγραφομένη πληροφο- ρία ὅτι ἐν ἔτει 762 [7062] ἀπὸ κτίσεως κόσμου, δηλ. 1554 μ. Χ., μετεδόθη ὑπὸ τινος Καρυδιᾶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀ- φικομένου, λοιμὸς ἐν Ἀθήναις, διαρκέσας ἔτη 3, ἐξ οὗ ἀπέθανον 10,000! πολῖται τῶν Ἀθηνῶν.

Οὐδεμία ὑπόνοια ἠδύνατο νὰ ἐγερθῆ κατὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Wheler ἐν Ἀθήναις ἐν ἔτει 1676 ἀποκτηθέντος μετ' ἄλλων χειρογράφων χρονικοῦ τούτου καὶ μόνον ἢ πληροφορία αὐτῇ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῆ ὑπερβολικῆ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπο- θανόντων· τοῦτο, ἀπολύτως κρίνοντες καὶ ἀσχέτως πρὸς τὴν ἀπὸ τῶν λίθων πληρο- φορίαν, παρεδεξάμεθα καὶ ἡμεῖς. Ἐν τού- τοις τὸ Λίθινον Χρονικὸν ἔργεται διαφεύ- δον τὰς ὑπονοίας ἡμῶν. Οὕτως: Ἐπὶ τοῦ δωδεκάτου στύλου τῆς νοτίας πλευρᾶς τοῦ Θησαυροῦ μνημονεύεται τὸ ἐν λόγῳ θανατικὸν ὑπὸ χρονολογίαν 1555, ἐξ οὗ ἀπέθανον *χλιᾶδες λαοῦ καὶ Καστριῶ- ται* (δηλ. ἐν τῇ Ἀκροπόλει κατοικοῦντες Τούρκοι, ὡς ἐπέξηγετ' ὁ ἀνακαλύψας καὶ ἀναγνούς τὸ σημεῖωμα τοῦτο Ζησιῦ).

«1555. Εἶνε τὸ κακὸ θανατικὸ εἰς τὴν ἄθνα καὶ ἀπέθανον χιλιάδες λαοὶ καὶ (Καστριῶται».

Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. Ἦδη δὲ παρα- τοῦντες τὸν περὶ τοῦ Λιθίνου Χρονικοῦ λόγον, εὐχόμεθα νὰ γενικευθῆ ἢ πρὸς συλ- λογὴν τοιούτων πληροφοριῶν ἐργασία ὡς καὶ ἢ πρὸς περισυλλογὴν τῶν κατὰ παρά- δοξιν πηγῶν — ἀνευ κρίσεων πρὸς Θεοῦ! καὶ συγκρίσεων τοῦ συλλέκτου — διότι τῶν μὲν χειρογράφων καὶ τῶν σπανίων ἐκδόσεων, ἢ τῶν ἐπιγραφῶν ἢ περισυλ- λογῆ, δημοσιεύσις καὶ μελέτη δύναται πολλάκις καὶ ν' ἀναδελθῆ, οὐχὶ ὅμως καὶ αὐτῶν, ἅτινα ἀπόλλυνται — ἂν δὲν ἀπωλέσθησαν ἤδη ἀνεπιστρέπτει. Ὁ συλ- λέκτης τῶν κατὰ παράδοξιν ἱστορικῶν πληροφοριῶν εὐεργετῆ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν ἱστορίαν.

Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

ΕΝΑ ΜΟΝΟ ΦΙΛΙ!

Τὸ θυμάσαι τὸ πρόσχαρο βράδυ ποῦ βρεθήκαμ' οἱ δύο μας κρυφά; Ποιὰ θερμὴ μᾶς ἐμάγευ' ἀγάπη! Ποιὰ μᾶς ἀνάβε σπῖθα γλυκεῖά!

Εἰς τὰ στήθη μας ἔβραξ' ἡ νεῖδη καὶ σφιχτὰ μᾶς 'κένταρο' ἡ ζωῆ, ὥσπου ἐνώσαμε χεῖλ' μὲ χεῖλ' ἔν' ἀπράτο κ' ἐγκάρδιον φίλι.

Ἐἶνε μέλλον σπαρμένο ἀπὸ βόδα ἐπλανώμασθε τότε κ' οἱ δύο... κ' ὅμως ἦλθε, ξανάλα τὸ βράδυ, καὶ καλὴ δὲν μᾶς εὗρηκε πλειό.

Κεῖνο τ' ὄνειρο πλειό δὲν γυρίζει· ἐφαίσθη ἔς τὴν πρώτη του ἀγῆ. Ἄχ, οἱ πόθοι μας 'πνίγησαν ὅλοι εἰς ἐκεῖνο τὸ μόνο φίλι!

Γ. ΜΑΡΤΙΝΕΑΠΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ — ΑΠΟΛΛΩΝ

(Θεολογικὴ σύγκρισις)

Συνομνύουσιν αἱ Τιτανικαὶ δυνάμεις διὰ νὰ ἐμποδίσωσι τὴν γέννησιν τοῦ διερ- μινέως τῶν βουλῶν τοῦ Διός.

Κινεῖται ὁ Ἄδης διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ.

Περιπλανᾶται ἡ μήτηρ τοῦ Ἀπόλλω- νος Λητώ εἰς τὸν κόσμον ζητοῦσα τόπον, ἐν ᾧ νὰ δώσῃ εἰς φῶς τὸν καρπὸν τῆς κοιλίας τῆς.

Ἐγκαταλείπει τὴν ἐστίαν τῆς ἢ μή- τηρ τοῦ Χριστοῦ Μαρία καὶ ζητεῖ περι- πλανωμένη καταφύγιον διὰ τὸ θεῖον αὐ- τῆς βρέφος.

Ἡ Ἴρις κατὰ τὰς πρώτας τοῦ τοκετοῦ ὠδίνας τῆς Λητοῦς ἀναγγέλλει τοῖς θνη- τοῖς τὴν μέλλουσαν τοῦ νέου θεοῦ γέννη- σιν καὶ ὁδηγεῖ τὴν Εἰλεΐθειαν πρὸς βοή-θειαν αὐτῆς.

Τὸ ἄστρον ὁδηγεῖ τοὺς μάγους εἰς τὴν καλύβην τοῦ Χριστοῦ.

Γεννᾷ ἡ μήτηρ τοῦ Ἀπόλλωνος ἀνευ τῆς συμπαρέσεως τοῦ Διός.

Γεννᾷ ἡ Μαρία παρθένος. Ὁ Ἀπόλλων καταβαίνει εἰς τὸν Ἄδην καὶ διαρρηγνύει τὰ δεσμὰ τοῦ θανάτου.

Ὁ Χριστὸς πατεῖ θανάτῳ τὸν θάνατον.

Ὁ Ἀπόλλων ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ πυθι- κοῦ Τρίποδος καὶ προφητεύει εἰς τοὺς λα- οὺς τὰς βουλὰς τοῦ θεοῦ αὐτοῦ πατρός.

Ὁ Χριστὸς κηρύσσει προφητεύων τὰς βουλὰς τοῦ Ὑψίστου.

Ὁ προφήτης καὶ Μεσσίας τοῦ Διός, ὁ προωρισμένος νὰ μεταφέρῃ εἰς τὸν ἀνθρώ- πινον βίον τὴν μεγάλην ἐπανάστασιν, ἢν ὁ Ζεὺς εἰς τὰ Ὀλύμπια δώματα ἐπραγμα- τοποίησε, καὶ ν' ἀποθεώσῃ τὴν ἀνθρωπίνην

ἀτομικότητα Ἀπόλλων, ζητεῖ νὰ κατα- κτήσῃ τὸν κόσμον.

Ὁ προφήτης καὶ Μεσσίας τοῦ Ὑψίστου, ὁ ἐλθὼν ἐπὶ τῆς γῆς οὐχὶ νὰ καταλύσῃ, ἀλλὰ νὰ πληρῶσῃ, ζητεῖ μίαν ποιμνὴν, ἓνα ποιμένα.

Ἄλλ' ἐὰν τὸν Χριστὸν καὶ Ἀπόλλωνα συναντᾷ ἐν πολλοῖς ἢ ἰδέα τῆς ἀποθεώ- σεως τῆς ἀνθρωπίνης ἀτομικότητος, δια- χωρίζει καὶ διιστᾷ πολὺ ἀπ' ἀλλήλων τοῦτους ἢ πραγματοποιήσεις τῆς ἰδέας ταύτης.

Ὁ μῦθος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐξαντλήσας τὰς ὀλίγας αὐτοῦ ἀληθείας μετ' ὀλίγων αἰῶνων ζωῆν ἐσάπη καὶ ἀπωλέσθη, ἐν ᾧ Χριστιανισμὸς θαλάλι καὶ ἀναπτύσσει- ται σὺν τῇ ἀνθρωπότητι καὶ εἶνε ἡ θεῖα ἐγγύησις τῆς τελειοποιήσεώς τῆς.

Αὐτὴ αὐτῇ ἢ ἀτομικότης, ἣτις εἶνε τὸ σημεῖον τῆς μεταξὺ αὐτῶν ἐξομοίωσης, εἶνε καὶ τὸ σημεῖον, καθ' ὃ διαφέρουσιν ἀλλήλων. Ἡ μὲν ὑψώνει τὴν ἀνθρωπίνην ἀτομικότητα μέχρι τῆς ἐπάσεως καὶ τοῦ ἐγωισμοῦ, ἢ δὲ τὴν διδάσκει νὰ καταδα- μάσῃ καὶ πνίξῃ τὸν ἐγωισμόν τούτον, ἂν θέλῃ νὰ ὑψωθῆ καὶ ν' ἀποθεωθῆ καὶ τῇ δεικνύει διὰ τῆς θυσίας καὶ τῆς ἐλλόγου ἀπαρνήσεως τὴν μόνην ὁδὸν τὴν ἀγνοῦσαν εἰς τὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἔνωσιν. Τῆς μὲν εἶνε σύμβολον ὁ ὑπερήφανος Ἀπόλλων, τῆς δὲ ὁ Θεάνθρωπος ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἐκπνέων.

Ἡ τοῦ Ἀπόλλωνος τέλος λατρεία εἶνε ἀσθενῆς τις αὐτῇ προμηνύουσα τὴν λαμ- πρὸν τοῦ Χριστιανισμοῦ ἡμέραν καὶ ὁ υἱὸς τῆς Λητοῦς ἀμορφος καὶ ἀνθρωπίνης σκιαγραφία τοῦ θεοῦ υἱοῦ τῆς Μαρίας.

Προσκυνήσατε τὸν Χριστὸν, ὅστις ἐν τῷ μέσω τῆς πάλης φωνάζων δειψῶ, ἔλαβε σπόγγον βρεγμένον εἰς τὸ ὄξος. Προσκυ- νήσατε τὴν ἀλήθειαν, ἣς ἦτο σκευὸς, ἣτις ἐκεκασθη μὲ τὸν ἐπιτύμβιον λίθον, ἵνα, παρελθουσῶν τῶν τριῶν ἡμερῶν, ἀναστηθῆ, ἀποσεισῇ τὸν λίθον καὶ ὑποτάξῃ τὸν κόσμον.

Ν. ΠΑΠΑΔΕΣΑΝΔΡΗΣ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ ΚΡΙΕΖΗ

(Γιατρονάλει διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους).

[Συνέχεια].

ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΜΠΟΥΜΠΟΥΑΙΝΑ

Περάσαντας τὰ ἀμπέλια, ἤρχισε τὸ χορμί μου νὰ μου ἔλθουν κρυάδες, καὶ μετὰ μισὴν ὄραν μὲ ἤρχισεν ἓνας πυρε- τὸς, ὅπου μοῦ ἐσύνητριψε τὰ κόκκαλά μου,

καὶ ἐπρόφθασεν ὁ ἀγωγιάτης μου καὶ με ἔπιασεν, εἶδὲ, ἐκρομνίζομην ἀπὸ τὸ μου- λάρι. Ἐκάθησα εἰς μίαν πέτρα ὀλοῦν τι- νάζοντας με, ἕως μισὴν ὄραν, Ἐρχισεν ὁ ἰδρῶς καὶ μεγάλῃ δειψᾷ, καὶ ἕως νὰ κα- τέβω κάτω εἰς τοὺς Μύλους εἶδα κ' ἐ- παθα.

Ἐξεκαβαλλικεῦσα καὶ ἀνέβην ἐπάνω εἰς ὄντα, ὅπου ἡ Μπουμπουλῖνα ἐδιόρθο- νεν. Ἠλλάξα τὰ φορέματά μου, ὅπου ἤ- μουν ὅλος μούσκεμα ἀπὸ τὸν ἰδρῶτα.

Ἐκεῖ μαυθάνει ἡ Μπουμπουλῖνα τὸ ἀ- ρθρόν μου, στέλλει ἓναν ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τῆς, μὲ ἐπροσκάλεσεν ἐπήγα εἰς ἀντάμω- σίν τῆς, τὴν χαιρετῶ, τῆς λέγω: «Τὰ σχαρῖκια!» Μὲ λέγει, τί ἀγαπᾷ; Τῆς εἶ- πον διὰ τὸ ρεπάλο καὶ δὲν τῆς ζητῶ ἄλλο εἰμὴ μίαν λιμοναδα. Ἡ ὁποία εὐθὺς ἐδιόρισε καὶ μὲ τὴν ἔφεραν μίαν κούπαν ἕως μισὴν ὄρα. Τὴν ἐπαρκαλέσσα καὶ με ἐναύλασεν ἐν τραχαντῆρι Κρανιδιώτικῳ διὰ γρόσια 65.

Ο ΚΡΙΕΖΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΙΚΙΑΝ ΤΟΥ

Εὐθὺς τὴν ἀπεχαιρέτησα ἐμβαρκαρι- σθην, ἀναχωρήσαμεν διὰ τὴν Ἰδραν, καὶ μὲ καλὸν ἀνεμον ἐφθάσαμεν τὰ μεσάνυκτα ἔξω τοῦ νησιοῦ Δοκῶ. Ἐρχισεν ὁ καιρὸς Λεβάντης καὶ μὲ ὀλίγην βροχῆν, ἀντικρύ- σαμεν τὴν Ἐρμιόνην. Ὅσῳ ἐπήγαγεν ὀλε- βάντης, εἰς τὸ χειρότερον ἤρχισε καὶ ὀλί- γη δυνατὴ βροχῆ. Τότες ὁ πλοίαρχος μὲ ἐξῆυπηξέ λέγοντάς με, ὅτι ὁ ἀνεμος εἶνε κον- τράριος. Τὸν λέγω, ἂν μᾶς ἐτραβοῦσεν εἰς τὴν Ἐρμιόνην. Μὲ λέγει: Ναί. Τότες ἐ- ποδίσασμεν, ἐπήγαμεν καὶ ἀράξαμεν. Ἐως εἰς τὰς δύο μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ἔπαυσεν ἡ βροχῆ, ἦνοιξεν ὁ οὐρανὸς ἔαστεριά, καὶ ἐφύσηξεν ὁ Μαίστρος.

Ἐφθάσαμεν εἰς Ἰδραν.

Ἐπήγα εἰς τὸ Καμίνη λεγόμενον, ἐ- βγήκαμεν ἔξω, ἀνέβην ἐπάνω τοῦ σπι- τιοῦ μου, ἔβραλα τὸ ντουφεκί εἰς τρύπαν τῆς μάνδρας, ἐπάτησα ἐπάνω, ἀνέβην εἰς τὸ περιβόλι μου, ἀνέβην ἦνοιξα τὴν αὐ- λόπορτα, ἦλθον οἱ ναύταις, μὲ ἔφερον τὰ ρουχᾶ μου, κτυπῶ τὸ παράθυρον τοῦ ὄν- τα, ὅπου ἐκοιμῶνταν ἡ φαμίλια μου.

Ἐνόησαν, ἤρχισαν νὰ ἐρωτοῦν ποῖος ἦμουν· τοὺς ὠμίλησα. Μὲ ἐνόησαν ἀπὸ τὴν ὀμίλιαν μου, ἐσηκώθησαν ἦλθον καὶ με ἦνοιξαν τὴν πόρτα.

Βλέποντάς με ἀπαξ νὰ παρουσιασθῶ μὲ μεγάλην ὑποψίαν, μὲ ἐρωτοῦν ποῦ καὶ πῶς, ὅπου ἢ βάρδια δὲν εἶδε κανέν πλοῖον εἰς τὸ πέλαγος, — ὅτι εἰς Ἰδραν εἶχον δύο βάρδιας εἰς τὸ βουνὸν τοῦ προφήτου Ἡ- λίου, ὅπου εἶνε τὸ ὑψηλότερον βουνὸν τῆς Ἰδρας καὶ βλέπει ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τὴν θάλασσαν. Χωρατεύοντάς τοῦσεῖπον, ὅτι ἦλθε φεργάτα εἰς Εὐρύπον, ἐπολεμήσαμε καὶ ἔτσι ἐκαψχ τὸ πλοῖον καὶ ἦλθον διὰ ζῆρας.

Ἐδιόρισα καὶ με ἐτοίμασαν κρεβάτι· ἔπεσα καταπονεμένος ὅλα μου τὰ κόκ- καλα. Τοὺς ἐπαρῆγγεῖλα νὰ προσκαλέσουν τὸν ἱατρὸν μας Εὐστάθιον Χοιδᾶν· καὶ ἐξημέρωσεν.

Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΙΕΖΗ

Ἦλθεν ὁ ἱατρὸς εὐθὺς ἐδιόρισε μπάνια καὶ αἵματα καὶ μέραν παρ' ἡμέραν ἐπή- γαινα εἰς τὸ χειρότερον τέλος ἦλθον εἰς ἀθλίαν κατάστασιν, ἦλθον εἰς κίνδυνον.

Ἡ φαμίλια μου ἐπροσκάλεσε καὶ ἕτερον ἱατρὸν, τὸν Θρόνον, καὶ ἔκαμαν κουσοῦλτο, καὶ ἤρχισαν νὰ κάμουν ὅ,τι ἐγνώριζαν καὶ εἰς τὰς 13 Σεπτεμβρίου ἔγεινα εἰς τὸ χεῖ- ρον.

Ἀποφασίζοντές με οἱ ἱατροί, λέγουν τοῦ πενθεροῦ μου Λαζάρου Λαλεχοῦ νὰ ἐτοιμάσουν τὰ ἀναγκαῖα τοῦ θανάτου μου, καὶ ἂν βοηθήσῃ ἡ φύσις καλῶς ἐστί, καὶ εἰς μισὴν ὄραν, ἐὰν δὲν ἔλθῃ ἰδρῶς, χάνομαι.

Ἐημερόνοντας τοῦ Σταυροῦ, 14 Σε- πτεμβρίου, ἔταξεν ἡ σύζυγός μου κάθε χρόνον νὰ κάμῃ ἀρτοκλασίαν, καὶ ἐβοή- θησεν ἡ χάρις τῆς. Καὶ σὲ μισὴν ὄραν, ὅπου οἱ ἱατροὶ εἶπαν, ἤρχισαν ἰδρῶτας, καὶ εἰς μίαν ὄραν μου ἦλλαξαν 20 καὶ ἐπέκεινα ὑποκαμίνα. Τότες οἱ ἱατροὶ κτυ- ποῦν τὰς χεῖρας φωνάζοντας:

«Σάλβο! σάλβο!»

Ἐχάρηκεν ἡ φαμίλια μου βλέποντάς με πάλιν· τὴν ἄλλην ἡμέραν ἤρχισα καὶ ἐγὼ νὰ ἀνοίγω τοὺς ὀφθαλμούς μου, νὰ γνωρίζω καὶ τὴν φαμίλια μου, καὶ μέραν παρ' ἡμέραν ἤρχισα νὰ πάρω δυνάμεις· ἕως εἰς τὰς 25 τοῦ μηνὸς ἐδυνάμωσα καλά. Ἐρχισα νὰ σηκωθῶ ἀπὸ τὸ κρεβ- βᾶτι.

Ἐβγήκεν ἀπὸ τὴν ἐνθύμησίν μου, ὅτι εἰς τὰς 11 τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ὅπου εἶχον ἀκόμη τὰς αἰσθήσεις μου ἀ- γροικῶ τὴν αὐλόπορταν κτυπώντας τὸν χαλκᾶ· τρέχει ἡ δουλᾶ μου, παρατηρεῖ ἀπὸ τὸ παράθυρον, βλέπει περίπου τῶν 60 ναύτας· ἔρχεται μὲ σπουδῆ, μᾶς τὸ λέ- γει. Ἐβγαίνει ὁ πενθερός μου Λαλεχός, τοὺς ἐρωτᾷ, τί ζητοῦν· τοῦ ἀποκρίνονται νὰ τοὺς ἀνοίξῃ ἡ πόρτα, εἶδὲ, θέλου κάμῃ ρεσάλτο. Τοὺς ὀμιλεῖ ὅτι εἶμαι εἰς κίνδυνον δὲν ἠθέλησαν νὰ δώσουν πίστιν. Τέλος τοὺς εἶπε νὰ ἔμβουν μόνον τρεῖς, οἱ ὅποιοι ἦλθον, μὲ ἐχαίρῆτησαν, μὲ εἶ- δον εἰς τί κατάστασιν ἤμην, καὶ ἀνεχώ- ρησαν. Ἐγὼ ἐσυγχίστην πάρα πολὺ.

ΝΕΑ ΝΑΥΤΟΛΟΓΙΑ

Εἰς τὰς 22 ἐδυνάμωσα, ἀλλὰ δὲν εἶ- μπορούσα νὰ περπατῶ ἐλευθέρως· ἔκραξα τὸν πενθερόν μου Λαζάρου Λαλεχόν καὶ τοῦ εἶπον νὰ μου τσουρμάρῃ 44 ναύτας, τοὺς ὁποίους καὶ ἤβρεν, καὶ ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν.

Τοὺς ἔδωσα τοὺς μισθοὺς των ἀπὸ 20 τάληρα διστηλα ἕως 18 τὸν κατώτερον. Ἐ- ναύλωσα καὶ μίαν σκυῶναν, τὸν Καπετὰν Γάικα Γκίκουρην, συμφωνώντας διὰ γρόσια 650, ὡς τὸ ἀποδεικτικὸν βασιτῶ καὶ θέ- λετε τὸ ἴδῃ, τὸ κάτωθεν. Τοὺς ἐμβαρκα- ρισα κάμνοντάς καὶ προβιζιόνας τοῦ πλεύσαντος καὶ διὰ τὸ πλοῖον, ὅπου εἰς Εὐρύπον εἶχον.

Τὸ συμφωνητικόν τοῦ Γαίκοιου.

Ὁ ὑποταγόμενος μαρτυρῶ, ὅτι εἰς τὰ 1821 Ὁκτωβρίου 24, ἐναυλώθη παρὰ τοῦ Καπετᾶν Ἀλεξάνδρου Δ. Κριεζῆ μετὰ τὴν σκούναν μου ἀπὸ Ἵδραν...

Γαίκοι Γαίκοιου.

ΑΥΣΙΣ ΠΑΛΑΙΑΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ

Εἰς τὰς 25 τοῦ ἰδίου Ὀκτωβρίου μετὰ προσκλήσαν οἱ ἄρχοντες τοῦ τόπου κατὰ παρακλήσιν τῶν 70 ναυτῶν. Ἐκατέβησαν κάτω καὶ ἐπαρουσιάσθη εἰς τοὺς προύχοντας, εὐρον καὶ τοὺς 70 ναύτας, ὅπου ἦτον συναγμένοι.

ΕΠΑΝΟΔΟΣ ΕΙΣ ΕΥΒΟΙΑΝ

Εἰς τὰς 28 ἀνεχώρησα διὰ τὴν Εὐρίον, καὶ εἰς τὰς 30 ἐφθάσαμεν σιμὰ τῆς νήσου Σκύρου.

Ἦρχισε νὰ φουρτουναίῃ ἐπήγαμεν καὶ ἀράξαμεν εἰς Σκύρον. Ἀράξαντες, ἔγεινε μεγάλη τρικυμία μετὰ χιόνια, ἐμήνυσα τοῦ ἡγουμένου καὶ μου ἔστειλε ζῶα, καὶ ἀνέβην ἐπάνω εἰς τὸ μοναστήρι « Ἁγίου Γεωργίου » καὶ ἐκάθησα εἰς τὰς 3 Νοεμβρίου, καὶ εἰς τὰς 4 ἀνεχώρησα διὰ τὸ πλοῖόν μου.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὰς 6 ἰδίου. Ἦλθον ὄλοι οἱ ὄπλαρχηγοὶ μου πρὸς χειρετισμόν, οἱ ὅποιοι ἐχάρησαν βλέποντάς με πάλιν, ὅπου με εἶδαν ὄγιη. Τοὺς εὐρον πολλὰ ἡσύχους, με εἶπαν ὅσα τοὺς ἠκολούθησαν περὶ τῶν ἐχθρῶν, καὶ εἰς ὅσους πολέμους ἔκαμαν ὄλο διχνοῦσα μετὰ τὴν νέαν τσοῦρμαν τῶν 44 ναυτῶν, ὅπου ἔστειλα ἀπὸ Ἵδραν: ἐξήτουσαν νὰ ἀράξουν καὶ νὰ ξεσχίζουν. Τέλος τοὺς ἡσύχασα.

ΟΙ ΑΓΡΙΟΠΑΓΙΤΑΙ

Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ἔγεινε συνέλευσις εἰς Σάβωνα καὶ ἐσύστησαν τοὺς νόμους, ὁ κύριος Μαυροκορδάτος καὶ ἕτεροι. Ἐγὼ δὲν εἰμποροῦσα νὰ πάω νὰ εὐρεθῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὴν συνέλευσιν διὰ πολλὰ αἰτία.

Τέλος ἐδιορίσθησαν οἱ Ἀγριοπαγίται, ὅπου νὰ ἔχουν τὸ ἀνάθημα, καὶ ἐκατέβησαν εἰς τὸ Τκλάντι.

1. Συμβουλεύει.

Θαρρῶντας ὅτι νὰ ἦτον, ὡς οἱ παλαιοὶ Ἀρεοπαγίται, διεύθυνα τὸ πλοῖόν μου, ἐπήγον καὶ τοὺς ἐμβαρκάρισα μετὰ 30 πυροκανοβολισμούς.

Τοὺς ἔφερα εἰς Βρούσνια, ὅπου εἶχον τὸ ὄρδι, ἐστάθησαν δύο ἡμῖσι ἐβδομάδας εἰς τὸ πλοῖον τρώγοντες καὶ πίνοντες ὡς δὲν τοὺς ἔπρεπε. Τέλος με λέγουσιν καὶ ἔγραψα εἰς τὰ χωρία, ὡς ἀρχηγὸς ὅπου ἤμουν, καὶ μετὰ 3—4 ἡμέρας ἐσυνάχθησαν ὄλοι οἱ Κουτζαμπασίδες εἰς τὰ Πολιτικά. Ἐστειλα ὄλο τὸ στράτευμα εἰς τὰ Πολιτικά, ἦλθον ὄλοι οἱ ὄπλαρχηγοί, ἐμβήκαμεν ὄλοι εἰς ταῖς μεγάλαις βάρκας, καὶ ἐπήγαμεν εἰς τὰ Πολιτικά, ὅπου εἶχον φούρνους, ὅπου ἔψηναν ψωμί τοῦ ὄρδιου καὶ πλοίου.

Ἀνέβημεν ἐπάνω, ὅπου ἦτον ὄλος ὁ λαὸς συναγμένος, ἐσηκώθημεν ὄλοι ἐπὶ ποδῶν, καὶ ἤρχισεν ὁ ἀφωρισμένος πρόεδρος Νεόφυτος Ταλαντίου λεγόμενος νὰ βάλῃ διδασχὴν, λέγοντας περὶ τῆς συνέλευσεως καὶ περὶ νόμους.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔστεκαν μετὰ μεγάλην προσοχὴν καὶ ἤκουον ὅτι: ἡ διοίκησις θέλει ἀρχίσῃ νὰ κόψῃ μονέδας καὶ ἄλλα, καὶ διὰ τοῦτοι ὄλοι οἱ ὄπλαρχηγοὶ καὶ στρατιῶται νὰ παραδόσουν εἰς τοὺς Ἀρεοπαγίτας ὅσα ἀσήμια εἶχον τὰ δπλα τους, καὶ ὅτι « τὸ σίδηρον σκοτόνει τοὺς ἐχθρούς » καὶ ἄλλα μασχαράλικια, « καὶ τὰ ἀσήμια εἶνε περὶ αἶ.»

Ἐγὼ ἀγροικῶντας τὴν τοιαύτην βρωμοδιδασχὴν, ἐπειράχθηνα πάρα πολὺ καὶ δὲν τοὺς ὠμίλησα διὰ νὰ μὴν πάρουν μπούγιο οἱ στρατιῶται καὶ τοὺς κατακομματίσσουν. Καὶ ἐπάνω, ὅπου ἔλεγον μέσα μου τὰ βρωμολόγια, ἀγροικῶ ἀπαξ ἕναν οὐτιδανὸν στρατιῶτην Κουκουβῖνον φωνάζοντας:

— Βρὲ δεσπότη, πῶς δὲν δίδεις τὸ τουπούζι σου, ὅπου κρατεῖς εἰς τὰς χεῖράς σου, ὅπου εἶναι καθαρὸ ἀσῆμι, ἀλλὰ ἤλθατε ἐδῶ διὰ νὰ μας ἀφαιρέσητε τὰ ἀσήμια τῶν ὄπλων μας, ὅπου τὰ ἐπήραμεν μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ ἀρχηγού μας Καπετᾶν Ἀλεξάνδρου καὶ μετὰ τὸ αἱμά μας;

Ἐγὼ τότε, ὡς ἤκουσα, ἐχάρην διὰ τὴν ἀπάντησιν, ὅπου τοὺς ἔκαμεν ὁ Κουκουβῖνος, καὶ ὁ κύριος πρόεδρος ἐροδοκοκκίνησέ φοβίζοντας νὰ μὴν ἀκολουθήσῃ τι, ὅπου ποτὲ δὲν ἐκινούσαν χωρὶς τὴν ἀδειάν μου. Εὐθύς προσκαλῶ τὸν Κουκουβῖνον παραρῆσαι, τὸν ἐφιλοδώρησα τρεῖς μαχμουρτιέδες, τὸν ἤξισα νὰ ὀρίσῃ καὶ 10 στρατιώτας, καὶ ἔλαβα μεγάλην εὐχαριστήσιν, ὅπου τοὺς ἐπήσαν ὄλοι λογαριασμοὶ ἔξόν, ὅπου ἦτον καὶ τὸ πέρα τοῦ ὄρδιου, Ἄνηρορίται, φερμένοι διὰ νὰ ἀκούσουν τὴν βρωμοδιδασχὴν τοῦς.

Τέλος ἐδιὰ λυσα τὴν συνέλευσιν, ἐδιορίσα τοὺς στρατιώτας καὶ ἐπήσαν εἰς τὰς θέσεις των. Ἐμαζεύθησαν εἰς τὸ κονάκι, ὅπου τοὺς εἶχον προτοιμάσῃ εἰς τὰ Πολιτικά, ὁμοῦ καὶ ὄλοι οἱ ὄπλαρχηγοὶ μου καὶ Κουτζαμπασίδες.

Ἦρχισα νὰ τοὺς εἶπω: — Κύριοι, μετὰ τῆς αἰδέας ἤλθατε

ἐναυθῆα διὰ νὰ γδύσητε τοὺς ὄπλαρχηγούς καὶ στρατιώτας μου; δὲν το ἐκαλοστοχάσθητε καὶ ἠκούσατε τὴν ἀπάντησιν τοῦ Κουκουβῖνου διὰ τὸ τουπούζι, ὅπου ἔπρεπε νὰ το εἶχτε κρύφῃ, ὅπου ἔπρεπε, ὅταν εἴσατε εἰς τὸ πλοῖον, νὰ μοῦ το εἶχτε προβάρῃ περὶ ταῦτα νὰ σας ὠδηγοῦσα τὸν τρόπον. Καὶ σας λέγω, κύριοι, ὅτι κακῶς ἐπράξατε καὶ πρέπει εἰς τοιαύτην περιστασίαν νὰ μὴν ἀναφέρητε ἄλλοτε τέτοια πειραχτικά, ὅτι θέλουν εἶνε πρὸς ζημίαν σας.

Θαρρῶντας καὶ ἐγὼ ὡς εἶχον ἀκούσῃ, ὅτι νὰ ἦτον ὡς τοὺς παλαιοὺς Ἀρεοπαγίτας, ἠθέλησα τέτοιους ἀγιογδύτας νὰ τοὺς τιμῶ, νὰ τοὺς φέρω μετὰ τὸ πλοῖον μετὰ μεγάλην πομπήν, ὅπου μίαν νύκτα ἀπὸ μεγάλην φουρτοῦναν ἐκόντεψαν νὰ χαθοῦν...

[Ἐπειτα].

Ο Λ Γ Α ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ ΕΝΟΥ ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ [Συνέχεια καὶ τέλος].

Τὴν ἐπομένην Κυριακὴν, ὅτε ὁ Παύλοβιτς, κατὰ τὸ σῆμα ἦλθε νὰ ἴδῃ τοὺς γονεῖς του, ἡ Ὀλγα τὸν εὐρεν ὄχρον καὶ ἠλλοιωμένον.

«Τί ἔχεις, ἀγάπη μου; τὸν ἠρώτησεν ἀσπαζομένη αὐτόν.

— Μητέρα, τί θὰ εἶπῃ νόθος; ἀπῆντησεν ἐγείρων ἐπ' αὐτῆς τοὺς μεγάλους μέλανας ὀφθαλμούς του πλήρεις ἀδημονίας καὶ ὑποφίας.

— Κακὸν παιδίον! εἶπεν ἡ μήτηρ, ἠτις ἠσθάνετο αὐτὴν ταρασσομένην ποτέ σου νὰ μὴ προφέρῃς τοιαύτας λέξεις, δὲν εἶνε διὰ τὸ ρόδινον στόμα σου.

— Αἶ, καλὰ, μητέρα, δὲν θὰ τας εἶπω πλέον, ἀλλ' ἐξήγησόν μοι τώρα, τί σημαῖουσιν;

Ἡ Ὀλγα γνωρίζουσα καλλίστα τὸν χαρακτῆρα τοῦ υἱοῦ της, εἶδεν ὅτι ἀπλήθην ἀρνήσις δὲν θὰ τῷ ἦτο ἐπαρκής. Ἐσέφθη ὅτι θὰ ἦτο προτιμώτερον ν' ἀπαντήσῃ κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἦττον εἰλικρινῶς, ἀλλὰ τοιοῦτοτρόπως ὥστε ν' ἀρκεσθῇ καὶ νὰ μὴ ἀποτείρῃ πρὸς ἄλλον τοιαύτας ἐπικινδύνους ἐρωτήσεις.

«Νόθος, τῷ ἀπῆντησεν, εἶνε ἀτυχὲς παιδίον, ὅπερ στερεῖται πατρός καὶ τὸ ὅποτον κλείουσιν ἐν μεγάλῳ τινὶ καταστήματι ὅπως διδασχῇ τὴν ἐργασίαν καὶ κερδίῃ τὸν ὄρτον του.

— Ἀλλὰ τότε, εἶπεν ἀνορθοῦν τὸ σῶμά του, δὲν εἶμαι νόθος ἐγὼ.

— Σὺ νόθος, ἀγγελέ μου! ὁ υἱὸς τοῦ πρίγκιπος Βαρίσκου, οὗ ἡ ἀγάπη τοῦ πατρός σου! Α! καὶ τίς ἠδυνήθη νὰ σοὶ ἀνασπερῇ τοιαύτας ἰδέας ἐν τῇ κεφαλῇ σου;

— Ὁ μικρὸς Δουσκίν, προχθὲς, ἀφ' οὗ τὸν εἶδερα... ὦ! θὰ τὸν δεῖρω ὁμοῦ πάλιν!

— Ὁχι, κύριε, δὲν πρέπει διότι δυσάρεστον τὸν Θεὸν καὶ προξενεῖς λύπην εἰς τὴν μητέρα σου.

— Ναι, ἀλλὰ τότε, ἄς μὴ με εἶπῃ πλέον νόθος! Δὲν φαντάζεσαι πόσον με ἐθύμωσεν ἡ λέξις αὕτη. Ἐντροπέμουν ἔπειτα, ἀλλὰ τὸν εἶδερα!

— Πρὶν δεῖρῃς, παιδί μου, πρέπει νὰ ἐντροπέσῃς!

— Ἀλλὰ εἰπέ μοι πάλιν, μητέρα, δὲν εἶμαι πρίγκιψ ἐγὼ;

— Εἶσαι πολὺ νέος διὰ νὰ εἶσαι πρίγκιψ! εἶδες ποτὲ ἐξαέτεῖς πρίγκιπας; Θὰ ἦτο γελοῖον. Ὅταν γείνης μέγας, θὰ εἶσαι πρίγκιψ, καὶ τοῦτο ἐὰν ἡ διαγωγή σου εἶνε καλὴ καὶ ἀνδρεία ὡς ἡ τοῦ πατρός σου.

— Ἀλλ' ὁ μικρὸς Σερμετιν καὶ ὁ μικρὸς Οὐρουσκῶφ, οἵτινες δὲν εἶνε μεγαλιότεροί μου, λέγουσιν ὅτι εἶνε πρίγκιπες, διότι οἱ πατέρες των...

— Ε! καὶ τί σ' ἐδιαφέρει ἂν εἶνε πρίγκιπες, ἢ ἂν δὲν εἶνε;

Ἐσο ἐπιμελὴς καὶ φρόνιμος, ἀγάπα τὸν πατέρα σου, τὴν μητέρα σου, τὰς δύο μικρὰς ἀδελφάς σου καὶ θὰ ὑπερβίβῃς ὄλους τοὺς πρίγκιπας τῆς γῆς.

— Ἀλλὰ, ἀπῆντησεν ὁ Παύλοβιτς μετὰ τὴν παραδοχὴν ἐκείνην ἐπιμονήν, ἢ ἀπαντᾷ τις εἰς τινὰ παιδία, θὰ ἠδυνάμην νὰ σας ἀγαπῶ καὶ νὰ εἶμαι συνάμα πρίγκιψ; τοῦτο δὲν θὰ ἐμποδίσει... τουναντίον!

— Ω! Θεέ μου! θὰ γείνης μίαν ἡμέραν, ἀφ' οὗ τὸσον τὸ ἐπιθυμεῖς, τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν Ἀυτοκράτορα, ἐκεῖνος ἀποδίδει τὸν τίτλον τοῦτον. Ὅταν συμπληρώσῃς τὸ εικοστὸν ἔτος, θὰ τῷ γράψῃς μίαν ὄραϊαν ἐπιστολήν, ἢν θὰ τῷ ἐγχειρίσω ἐγὼ αὕτη... καὶ τότε θὰ γείνης πρίγκιψ...

— Ὁ Σερμετιν καὶ ὁ Οὐρουσκῶφ εἶνε ἤδη!...

Ἡ πτωχὴ Ὀλγα ἐξαντλήσασα τὰς ἀπαντήσεις της, νῦχαριστήθη οὐκ ὀλίγον ἰδοῦσα εἰσρχομένης τὴν Γαλλίδα παιδαγωγὸν μετὰ τῶν δύο θυγατρῶν της, ὧν ἡ ἀφιξίς διέκοπτε τὰς μετὰ τοῦ υἱοῦ της συνομιλίαις, καθ' ἣν στιγμὴν αὐτὰ καθίσταντο δυσχερεῖς καὶ ἐπικινδύνοι. Τὸ παιδίον ἤρχισε νὰ παίξῃ μετὰ τῶν ἀδελφῶν του καὶ ἐφάνη λησμονῆσαν ἐντελῶς τὸ ἀντικείμενον, ὅπερ πρὸ μικροῦ τοσοῦτον ἀπησχόλεε αὐτό. Ἄλλ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐρριπτε λαθραῖως ἐν βλέμματι ἐπὶ τῆς μητρός του, ὡς εἰ ἤθελε νὰ ὑφαρπάσῃ σκέψιν τινὰ, ἢν αὕτη τῷ ἐκρυπτεν.

Ἡ Ὀλγα μετὰ τὴν συνδιάλεξιν αὐτὴν κατελήφθη ὑπὸ κρυφίας ἀδημονίας, ἠτις ἀνεξέωπύρησε τὰς ἡμισθεσμένας ὀδύνας αὐτῆς. Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ υἱοῦ της ὑπῆρχε σπέρμα θλίψεως, ὅπερ βαθμῶδ' ἠδ' ἀνεπτύσσετο. Σπουδάζασα δὲ καλῶς τὴν φύσιν του προέβλεπε τὰς ἐναντιότητάς, ἄς θὰ ἐφίστατο ἐν τῷ μέλλοντι ὁ ὑπερήφανος ἐκεῖνος καὶ τυρφερός χαρακτήρ, ὁ εἰς ἄκρον εὐαίσθητος καὶ τόσον, ὁμοῦ! ὑπὸ τῆς Μοίρας προωρισμένος εἰς τὰς πικρίας.

Οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ εἶπῃ ἐν τῇ πα-

ρούσῃ περιστάσει ὅτι ἡ πρόβλεψις τῆς Ὀλγας ἦτο σφαλερὰ.

Ὁ υἱὸς της εἶχεν ἐν τῷ νῷ ἀπαίσιαν καὶ πλήρη κινδύνων εἰκόνα, ἠτις δικαίως ἐτάραττε τὴν μητρικὴν της καρδίαν.

Ὁ Παύλοβιτς, μετ' ὄλην τὴν φαινομένην εὐπειθειάν του δὲν ἐμεινεν ἐντελῶς ἱκανοποιημένος ἐκ τῶν δοθεισῶν αὐτῷ ἐξηγήσεων. Εἶχεν ἐννοήσῃ τὴν ἀμνηχανίαν τῆς μητρός του καὶ ἡ ἀμνηχανία αὕτη ἐπέτεινεν ἐτι τὴν νευρικὴν καὶ ὀδυνηρὰν περιεργίαν, ἠτις τὸν ἐδασάνιζεν. Ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς μίαν μόνην σκέψιν, μίαν φροντίδα, ἕνα πόθον εἶχε: νὰ μάθῃ τί ἦτο πράγματι. Εἰς τοῦτο ἀπέβλεπεν ὄλος ὁ σκοπὸς τοῦ βίου του καὶ οὐδὲν ἠμέλησεν ἵνα τον ἐπιτύχῃ. Μετὰ πονηρίας καὶ πνεύματος ἀνωτέρων τῆς ἡλικίας του προεκάλεσε τοὺς συμμαθητάς του, ἔστησε παγίδας εἰς τοὺς διδασκάλους του, ἐκόλακευσε τοὺς λατρεύοντας αὐτὸν ὑπηρέτας, οἵτινες προθύμως θὰ ἐπρόδιδον τὸν Τσάρον ἵνα τον εὐχαριστήσῃ. Συνέλεξεν οὕτω μετὰ τὴν νεαρὰν νοσημοσύνην του παντὸς εἶδους ἐνδείξεις, ἐξ ὧν ἐξήγαγεν ἀπελιπιστικά συμπεράσματα. Τὰ παιδία παρατηροῦσι πλειότερον ἀφ' ὅ,τι νομίζομεν, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπῆρειαν σταθερὰς τῶν σκέψεως προχωροῦσι βαθύτατα. Ὁ Παύλοβιτς δὲν εἶχε πλέον ἀμφιβολίας περὶ τῆς θέσεως τῆς μητρός του καὶ τῶν ἀδελφῶν του καὶ τῆς ἰδικῆς του ἔπασχε δὲ ἐκ ταύτης, καὶ ἂν δὲν ἠλάττωσε τὴν πρὸς τὴν ἀθάνατην μητέρα του ἀγάπην, ἐστὲ βέβαιον ὅτι ἐπαισθητῶς ἐψυχράνθη πρὸς τὸν πατέρα του. Εἶχε παράπονον ἐναντίον του διὰ τὴν σχετικὴν ταπείνωσιν, ἐν ἣ καὶ τοὺς τέσσαρας εἶχε θέσῃ, διαγωγὴν, ἢς ἠγνοεῖ τὰ αἰτία καὶ τὴν δικαιολογίαν, ἀλλ' ἠτις παρῶργιζε τὸν εὐθὺν χαρακτήρα του. Ἡ μάλλον ἀκαμπτὸς λογικὴ ἐν τῷ κόσμῳ, εἶνε ἡ τῶν παιδῶν. Οὗτος δὲ εἶχε τὴν ἐμφυτον ὑπερηφάνειαν τῆς μητρός του χωρὶς νὰ ἔχῃ οὔτε τὴν ἐξοχον αὐτῆς ἀγαθότητα, οὐδὲ τὴν ἐπιείκειαν ἐκείνην, ἠτις ἀποκτάται μόνον ἐν τῷ σχολείῳ τῆς ζωῆς ἠσθάνετο τὸν ὕβριν βαθέως ὡς ἡ μήτηρ του, χωρὶς νὰ ὑφούται ὅπως αὕτη μέχρι τῆς μεγαλοπρεποῦς γαλήνης τῆς συγχωρήσεως.

Ἦπέπεσεν εἰς μελαγχολίαν, ἀφ' ἣς οὐδὲν περιέσπα αὐτόν καὶ ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐπέπρωτο νὰ μὴ θεραπευθῇ. Κατελήφθη ἐντὸς μικροῦ, ὑπὸ μαρμαροῦ, ἀσθενείας προσβαλλούσης παλλάκις τοὺς ἐφήβους μετὰ πρόωρον καὶ ταχέαν ἀνάπτυξιν. Πᾶν μέσον τῆς ἐπιστημῆς ἐχρησιμοποιήθη καὶ πᾶν ὅ,τι ἡ ἀφοσίωσις καὶ ἡ στοργὴ δύνανται νὰ προσφέρωσι: τὰ πάντα ἔμειναν ἀνεῖ ἀποτελεσμάτων. Ἡ ζωὴ ἐσβέσθη ἐντελῶς: εἶδον αὐτὸν κλίνοντα τὴν κεφαλὴν καὶ μαραινόμενον μετὰ τῆς θλιβερᾶς χάριτος ἀνθους πύπνοντος ὑπὸ τὸν σίδηρον. Μόνῃ ἡ ἀπαρηγόρητος μήτηρ ἐγίνωσκε τὴν αἰτίαν τοῦ θανάτου του καὶ ἐβλεπε μετ' ἀπέριτον ἀπελπισίας, ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐμποδίσῃ τὸ κακόν. Α! ἐὰν ἡ μητρικὴ ἐκείνη στοργή, τὸ ἰσχυρότερον πάντων, ὡς λέγουσι, τῶν ἀνθρωπίνων

αἰσθημάτων, ἠδύνατο, πράγματι, νὰ κάμψῃ καὶ ν' ἀποπλήσῃ τὸν Χάρωνα, ἢ Ὀλγα θὰ ἐκέρδιζε τὴν ζωὴν τοῦ τέκνου της! Πόσα πρὸς τὸν Θεὸν δεήσεις αἰτινες δὲν εἰσηκούσθησαν... Πόσα δάκρυα κατὰ τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ μικροῦ λευκοῦ προσκεφαλαίου, ἐφ' οὗ ἀνεπαύετο ἡ ὠχρὰ του κεφαλῆ... Ἐθνήσκειν ἔθνησκει βραδέως καὶ ἠσθάνετο ἑαυτὸν θνήσκοντα μετὰ διαυγείας σπανίας ὅσον καὶ θλιβερὰς διὰ τὴν ἡλικίαν του. Οὐδέποτε παρεπονέθη καὶ ἐὰν, νομίζων ὅτι δὲν τον παρατηρεῖ ἡ μήτηρ του, ἔκλαιε, μόλις συνήντα τὸ βλέμμα της, κατέπνιγε τὰ δάκρυά του. Ἄλλ' ὁμοῦ ἐνίοτε ἀκουσίως ἐπρόφερε σκληρὰς λέξεις, λέξεις βαθείας ἐν τῇ ἀφελείᾳ των, ἐξ ἐκείνων, αἰτινες μόνον ἀπὸ παιδικοῦ στόματος δύνανται νὰ ἐκφύγωσιν.

Ἡμέραν τινὰ, ἡ κατάσταση τοῦ ἐφάνη βελτιουμένη, ἔλαβε δὲ τὰ φάρμακά του ἀνευ πολλῆς ἀποστροφῆς.

«Εἶσαι πολὺ φρόνιμος, ἀγγελέ μου, εἶπεν ἡ μήτηρ, φιλοῦσα τὰς ἰσχνὰς χεῖράς σου: τί θέλεις νὰ σοὶ δώσω ὡς ἀμοιβήν;

— Αἶ, νὰ μὴ γράψω ἐπάνω εἰς τὸ μνημῆμά μου ὅτι εἶμαι... εἰζήρεις καλὰ τί.

— Α, εἶνε φοβερόν, Θεέ μου! εἶνε φοβερόν, ἐφώνησεν ἡ ἀτυχὴς μήτηρ, κρύπτουσα ἐντὸς τῶν χειρῶν της δακρυβρεβρεκτον πρόσωπον.

Τὴν πρῶαν τῆς ἐπαύριον τὸ παιδίον ἦτο ἤδη ἀγγελος: εἶχεν ἀνέλθῃ εἰς τὰς οὐρανὰς σφαίρας, ὅπου ἕνα καὶ μόνον, τὸν αὐτὸν πατέρα ἔχομεν πάντες, τὸν Θεόν.

Ἡ θλίψις τῆς Ὀλγας ὑπῆρξε μεγίστη, ἡ καρδία της ἐθνήσκει μετὰ τοῦ τέκνου της. Εἰς μάτην τὸ καθῆκον τὴν προσήλου εἰς τὸν σὺζυγόν της καὶ τὰς δύο θυγατέρας της ὑπῆρξε καλὴ καὶ διὰ τοὺς τρεῖς, ἀλλὰ τὸ ἐλαττήριον τῆς ζωῆς της συνετρίβη, ἡ ψυχὴ της ἐδρίσκετο ἐν τῷ τάφῳ τοῦ ἀτυχοῦς θύματος.

Z

Ὁ θάνατος τοῦ υἱοῦ ἐφόνησε τὴν νεότητά του πατρός. Ὁ Παύλος Βαρίσκου ἦτο σήμερον ἄλλος ἄνθρωπος: οἱ ἀρχαῖοι φίλοι, οἱ σύντροφοι τῆς ἐθιμίας καὶ τῶν διασκεδάσεών του δὲν ἔ' ἀνεγνώριζον αὐτόν πλέον. ἔκλινεν ἤδη πρὸς τὰς σοβαρὰς, τὰς θρησκευτικὰς σχεδὸν ἰδέας, πολλὰκις δε ἐσκέπτετο ὅτι τὸ τραῦμα, ὅπερ τον προσέβαλεν, ἦτο ἡ πρώτη τοῦ παρελθόντος του τιμωρία, καὶ ὀφίστατο ταύτην καρτερικῶς: ἐζήτηε μόνον ἀπὸ τὸν Θεόν αὐτὸς νὰ ὑποστῇ τὴν βαχύτεραν πληγὴν καὶ οὐχὶ ἐκείνη. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι αἱ θλίψεις, ὧν ἐγένετο ἡ ἀφορμὴ, καθίσταν αὐτὸν δειλὸν ἀπέναντι της καὶ ὅτι δὲν ἐτόλμα ν' ἀναφέρῃ πρὸ αὐτῆς περὶ τοῦ παραφρόνου ἐκείνου πάθους, ὅπερ ὑπῆρξεν ὄλη ἡ ζωὴ του — σφάλλω — ἡ ζωὴ ἀφορτέρων. Ἦδη τῇ ἐξεδήλου ἀγάπην ἀρρητον καὶ ἀποκλειστικὴν ἀφοσίωσιν. Ἡ σὺζυγὸς του καὶ αἱ δύο θυγατέρες του θὰ ὦσιν εἰς τὸ ἐξῆς τὸ μόνον ἀντικείμενον

της μερίμνης και των σκέψεών του. Πειρασμένος ότι η Όλγα επέθεσε την τάξιν, προς την συνεδέθη δια του γάμου, εδιδρασίαι τις ενεργείας του. Πόσον όμως ήπατατο. Αί προσπάθειαι αύται συνεχίζον την σύζυγόν του, προκάλλουν την εύγνώμοσύνην της, αλλά την άφινον έντελώς άδιάφορον όσον άφορᾷ την έπιτυχίαν. Ένίοτε χάριν των θυγατέρων της ηύχεται αύτην, ως επί τὸ πολύ όμως καταλαμβανομένη υπό άπαισίας δειλίας, ης δέν ήδύνατο νά δεσπόσῃ, και μή βλέπουσα έν τῇ άνθρωπίνῃ ζωῇ η πικρίας και λύπας, έσκέπτετο νά διαπλάσῃ τὰς δύο τρυφεράς έκείνας καρδιάς με τὴν άγάπην της θρησκείας. Δέν θά έξησφάλιζε την εύτυχίαν των, εάν, πρὸ της άναπτύξεως άλλων παθῶν, ώδήγει αὐτάς πρὸς τὴν ήρεμίαν του μοναχικοῦ βίου, τὸ πρῶτον της νεοτιπότης της όνειρον;

«Μη ματαιοπονεῖς, έλεγε τότε τῷ συζύγῳ της» τὰ πάντα εἶνε περιττά. Είμεθα οἱ ήττημένοι του βίου και οὐδέν δύναμεθα κατὰ της εἰμαρμένης. Ἄς μη άναηρέψωμεν τὰς άτυχεῖς μας μικράς μετα ίδεῖων μεγαλείου, δικαιολογημένων βεβαίως μόνο του όνόματός των, αλλά πρὸς τὰς όποιās πολλά συμβεβηκότα άνεξάρτητα της θελήσεως ήμῶν δύνανται νά εἶνε εναντία. Ἄς μορφώσωμεν αὐτάς έν τῇ άπλότῃ αἰς εἶνε άγαθαί, και ὁ Θεός ίσως έπιτρέψῃ νά γείνωσιν αὐταί τούλάχιστον εύτυχτεῖς.

Έν τούτοις ή υπό του Αὐτοκράτορος κύρωσις του διαζυγίου του, ήτις μόνη ήδύνατο νά τῷ έπιτρέψῃ δεύτερον γάμον έπίσημον και νόμιμον, εἶχεν από πολλοῦ λάβῃ παρὰ τῷ πρίγκιπιν τὰς διαστάσεις μονομανίας. Ἦτο φόβος ότι με τὴν παρέλευσιν του χρόνου θά καθίστατο εἰς αὐτὸν άληθής παραφροσύνη. Ἄτυχως προσέκρουε πρὸς άνθρωπον σκληρόν ως ὁ γρανίτης και άπετείνετο πρὸς θέλησιν έξέκείνων, αἵτινες πρὸ του θανάτου μόνον κάμπτονται. Ἡ ιστορία τὸ εκήρυξεν εἰς τῶν φίλων του, αὐλικὸς και εὐνοούμενος του μονάρχου κατάρθρωσε νά πείσῃ αὐτὸν ότι αἱ αἰτήσεις του εἰς οὐδέν άλλο συντελοῦσιν ή εἰς τὸ νά παροργίζωσιν τὸν άνώτατον άρχοντα. Τὸ προτιμώτερον άρα ήτο ν' άναμένη μετατροπὴν τινά, ήν ήδύνατο νά έλπίσῃ μόνον εκ του φυσικοῦ και κανονικοῦ ροῦ τῶν περιστάσεων. Τοιαύτη άπόφασίς ήτο δύσκολος δι' άνδρα τοῦ χαρακτήρος του. Ἄλλ' ή σκωρία φθείρει τὸν σφύρηλατον χάλυθα και ὁ χρόνος νικά τὴν ισχυροτέραν φύσιν. Ἐφθασε στιγμή, καθ'ήν διέκοψε τὴν πάλην, άλλ' ή πάλη αὐτή ήτο και ὁ τελευταίος πρὸς τὴν ζωὴν δεσμός και ήδη σήμερα, ότε δέν έπάλαιε πλέον, έπασχεν έτι πλειότερον. Ἡ Όλγα προσεπάθει ματαιώς νά τῷ κρύψῃ τὴν ὁδὴν της, ήτις άνεγεννάτο όσημέραι ή μάλλον ηύξανεν ὀλονέν' ότε δέν την διέκρινε, τὴν έμάντευε.

«Κλαῦσον, τῇ έλεγον ενίοτε, κλαῦσον έν τῇ άγκυάλῳ μου και επί της καρδιάς μου, προτιμώτερον εἶνε τούτο ή νά κλαίης μόνη» τούλάχιστον θά σπογγίζω τὰ δάκρυά σου.»

Γ

Ἔτος συνεπληροῦτο ήδη από της ήμέρας του θαλάτου του Παύλοβιτς και ὁ πόνος του πατρός και της μητρός ήτο τόσον ὀξύς, ώστε ένόμιζον ότι χθές μόλις εἶχον άπωλέσῃ αὐτόν. Ἡθέλησάν τὴν πρῶταν της άπαισίας έκείνης ήμέρας νά τὴν διέλθωσιν ὀμοῦ έν αὐτῷ τῷ θαλάμῳ του προσφιλοῦς τέκνου των. Αἱ δύο μικραὶ έπαιζον παρὰ τοὺς πόδας των με τὴν άμεριμνησίαν της ήλικίας των. Ἐξάφνης παρουσιάζεται επί της φλιάς ύπηρέτης άναγγέλλων ότι ταχυδρόμος κεκμηκώς και μεστὸς κόνεως εἰσῆλθε πρὸ μικροῦ εἰς τὴν αὐλήν. Ἐλεγεν ότι ήρχετο κατ'εύθειαν εκ του έσωτερικοῦ της Γερμανίας ἵνα κομισθῇ έγγραμμα καταπεύγον, ὅπερ όμως επέμενε νά έγχειρίσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἴδιον πρίγκιπα.

Ὁ Βαρίσκου ακούων τοὺς λόγους τούτους, συνέστειλε μικρὸν τὰς ὀφρεῖς και προὐχώρησε δύο βήματα πρὸς τὴν θύραν. Ἄλλ' ή Όλγα, ήτις ακούσασα μόνον τὴν λέξιν Γερμανία άχρίασεν άμυδρῶς, εκώλυσε τὸν σύζυγόν της δι' ίκετευτικοῦ βλέμματός.

«Εἶπε νά έλθῃ», εἶπε τῷ θαλαμηπόλῳ εἶνε περιττὸν νά ένοχληθῇ ὁ πρίγκιπ.»

«Ὅπως θέλει!» εἶπενὸ Παῦλος τεταραγμένος, και μή θέλων νά τῷ δώσῃ νά έννοήσῃ τὴν πολλήν σπουδαιότητά, ήν απέδιδεν εἰς τὸ μυστηριώδες έκείνου έγγραμμα, εκάθισε. Μετὰ έν λεπτόν ὁ ταχυδρόμος εἰσήρχετο.

Ὁυτος παρέδωκε τῷ Βαρίσκου φάκελλον έσφραγισμένον με τὰ σήματα τῶν Γκυροστώπ και διὰ πενήθιμων σφραγίδων.

Ὁ Παῦλος τὸν άπεσφράγισε μετὰ πυρετώδους ταχύτητος. Ἡ Όλγα ακολουθοῦσα μετα προσοχῆς τὴν εκ της άναγνώσεως επί του προσώπου του συγκίνησιν και βλέπουσα τὸ χρώμα του άλλοιούμενον ὤρμησε πρὸς αὐτόν. Σχεδὸν ὕπτιος, διὰ της μιᾶς χειρός έρείδετο επί του καθίσματος, έν ᾧ διὰ της άλλης έδιδε τὴν σύζυγόν του τὴν έπιστολήν. Ἄλλ' άντι νά τὴν λάβῃ ή Όλγα εκσέπτετο μόνον πῶς νά τον συνδράμῃ, διότι ή πέλιδὴν ὠχρότης, ήτις έπχύνετο επί της ὄψώς του, και οἱ ίσχυροὶ τοῦ σώματος του σπασμοὶ τὴν κατεφόβισαν.

«Πρίγκιπισσα!» εἰψήθουσε τέλος κλίνων τὴν κεφαλὴν ἵνα τὴν άσπασθῇ.

Ἄλλὰ τὰ χεῖλη του δέν έπέσαν τὸ φέλιμα ή Όλγα ήσθάνθη αὐτὸν πίπτοντα βαρύτερα επί του ὤμου της. Ἡ άποπληξία προελθοῦσα εκ της ὀξείας συγκινήσεως, τὸν προσέβαλε κεραυνοβόλος έν τῇ άγκυλῇ της.

Ἡ Όλγα έρόφθη επί του σώματος του σύζυγόν της μετα σπαρακτικῆς κραυγῆς, τὸν κατεφίλησε και τον κατέβρεξε με τὰ δάκρυά της τὰ δύο μικρὰ κοράσια εκκατέλιπον τὰ παιγνιδία των και ένηγακίζοντο ή μὲν τὸν ψυχρὸν ήδη πατέρα της,

ή δὲ τὴν παράφορον μητέρα, και βλέποντα δάκρυα, χωρίς νά έννοήσῃσι τὸν λόγον, ὅπως πράττουσι τὰ παιδιά, ήρχισαν και αὐτὰ έπίσης νά κλαίωσιν.

Οἱ ὑπηρεταὶ ακούσαντες τὸν κρότον του πίπτοντος σώματος και τὰς θρηνώδεις κραυγὰς, έτρεξαν και άπέσπασαν μετα πολλῆς δυσκολίας τοὺς βραχιόνιας της κυρίας των, οἵτινες συνέσφιγγον τὸ πτώμα μετ' άπιστεύτου δύναμειως.

Ἡ θαλαμηπόλος ήγειρε τὴν χαμαὶ άφεθεσαν έπιστολήν και άνέγνω ποιούσα τὸ σημεῖον του σταυροῦ τὴν εἶδῃσιν του θανάτου της πριγκιπίσσης Μαρίας, πρῶτης συζύγου του Παύλου Βαρίσκου, εκείνης, ήτις ὑπῆρξε πάντοτε τὸ κώλυμα της άναγνωρίσεως της Όλγας και τῶν τέκνων της.

«Ποῦ άργά!» εἰψήθουσε παρατηροῦσα τὴν θλιβεράν εἰκόνα, ήν έπαρουσίαζον ὁ κύριος της νεκρὸς και ή κυρία της λιπόθυμος.

Μετέφερον τὴν ταλαιπώρον Όλγαν εἰς τὸν θαλαμόν της, ότε δὲ συνῆλθε, πρὸς παραμυθίαν, έρριψαν εἰς τὰς άγκυλάς της τὰ δύο τέκνα της.

Ἡ θλίψις της ὑπῆρξε μεγίστη, άπέραντος, άδιάλειπτου, άδυσώπητος, άνευ παρηγορίας. Διὰ τὴν άπώλειαν του Παύλοβιτς εκκλαιον ὀμοῦ, άλλ' έκείνον, τὸν έθρήνει μόνη και ή ὀδυνηρὰ άπώλειά του άνέξυεν ὄλας του βίου της τὰς πληγὰς. Εἶχεν άγαπήσῃ τὸν σύζυγόν της περιπαθῶς, δι' ὄλων των δυνάμεων της ψυχῆς της: τὸν εἶχεν άγαπήσῃ ακούσιως πρὸ της ένώσεως των, ότε τὸ καθήκον και ή άρετὴ τῇ επέβαλλον τὴν φυγήν. Βραδύτερον εἰς τὴν άγάπην της αὐτὴν εἶχε προστεθῇ πᾶν ὅ,τι καλόν, γενναίον και ευγενές περιελάμβανεν ή καρδιά της. Ἦδη ὑπῆρχον και οἱ ίσχυροὶ δεσμοί, οὗς γεννᾷ ή έξίς και ἡ συμβίωσις, ὁ δὲ θάνατος καταπιπτων ἐπ' αὐτῶν άντι νά τους διαχωρίσῃ, ως συνήθως συμβαίνει, συνέσφιγγε τούναντιον τοὺς δεσμούς, οἵτινες τοὺς ήνουν έν τῇ ζωῇ. Ἄρα τὸ τραῦμα, ὅφου προσεβάλλετο, άντήχει θλιβερῶς εἰς τὰ βῆθη της καρδιάς της. Πῶς τώρα καταράτο τοὺς ματαιούς έκείνους πόθους τῶν κοινωνικῶν πομπῶν και μεγαλείων, τοὺς πόθους, οἵτινες έθλιψαν και έτάραξαν τὸ σῶμας ήμέρας του βίου των. Ὁ θάνατος φωτίζει τὴν ζωὴν. Ἦδη ένός, εἶπερ ποτὲ κάλλιον, ότι ή άγάπη και ή άφοσίωσις ήτο τὸ πᾶν' άλλὰ ένός τοῦτο λίαν βραδέως. Ἀπό της στιγμῆς εκείνης, παρεδόθη εἰς τὴν άπομόνωσιν και τὴν προσευχήν, μή σκεπτομένη ή νά φέρῃ μετ' εύλαβείας τὸ πένθος της και θρηνοῦσα έκείνον, ὅστις δέν ὑπῆρχε πλέον ν' αναηρέψῃ άξιοπρεπῶς τὰ δύο τελευταία τεκμήρια του έρωτός των. Ὁ Αὐτοκράτωρ, πρὸς ὃν άφηγήθησαν ὄλας τὰς περιστάσεις του οικογενειακοῦ και συγκινητικοῦ τούτου δράματος, έφάνη τέλος δικαίως πρὸς τὴν τόσον εύγενῆ και άξιοπρεπῆ διαγωγήν της συζύγου και χήρας του Βαρίσκου, ή δὲ δικαιοσύνην αὐτῆ και τοῦ έβράδυνεν, έγένετο τούλάχιστον μεγαλο-

πρεπῶς. Ὅτε εἶδεν εαυτὸν άπηλλαγμένον πάσης ὑποχρέσεως πρὸς γυναῖκα της τάξεως της Μαρίας, ήτις διὰ της γεννήσεως συνεδέετο μετα πλείστων έστεμμένων κεφαλῶν, κατέπαυσε τὰς αὐστηρότητας του. Ὑπερβολικὸς δὲ νῦν έν τῇ άγαθότητι, ὅσον τέως ήτο έν τῇ σκληρότητι, άνεγγνώρισεν τὸν γάμον της Όλγας και άποδίδων εἰς τὴν άπόφασιν του δύναμιν άναδρομικὴν παρέσχε τὸν τίτλον της πριγκιπίσσης εἰς τὴν μητέρα και τὰς θυγατέρας.

Ἡ άπόφασίς αὐτῆ της αὐτοκρατορικῆς εὐνοίας έτυχε γενικῆς έπιδοκιμασίας. Οὐδέν ὄνομα μέγα, οὐδεμία έπισημότης έλειψεν έν τῇ άπαριθμῆσει των συλλυπητηρίων, άτινα έστέλλοντο πρὸς τὴν νέαν πριγκιπίσσαν. Ἄλλ' έγνωρίζε κάλλιστα τὴν αξίαν του ένδιαφέροντος τούτου, ὅπερ τὴν έξεδηλοῦτο καθ' ήν στιγμὴν ήτο άχρηστον πλέον δι' αὐτήν. Ἡ χήρα του Παύλου Βαρίσκου ὑπῆρξεν άκαμπτος: οὐδένα εδέχθη, οὐδένα εἶδε, πλὴν της άνδραδέλφης της, ήτις βεβαίως δέν άνέμενε τὴν ὕψηλὴν άπόφασιν, ἵνα τῇ δώσῃ δείγματα της σταθερᾶς φιλίας της.

Τὴν χεῖρα της πριγκιπίσσης Βαρίσκου εζήτησαν μετα θέρμης και έπιμονῆς τὰ λαμπρότερα ὀνόματα πάσης της Ρωσίας, και βεβαίως δέν έπέδιδων τὴν περιουσίαν της οἱ άνδρες οὔτοι, οἵτινες, χάρις τῷ Θεῷ και πρὸς τιμὴν της πατρίδος, δέν έξετίμων τὸ χρέμα, αλλά τὴν έξοχον και άξιοπρεπῆ εκείνην καρδίαν, τὴν έξευγενισθεῖσαν υπό των δοκιμασιῶν, και έξαγνισθεῖσαν έν τῇ ὁδῷ. Εἶνε άνάγκη νά σας εἶπω ότι άπειροίθη άμεταπειστως τοὺς ὠραιότερους και τοὺς πλουσιωτέρους.

Σήμερον ζῆ μόνη, άφιερωμένη εἰς τὰς θυγατέρας της, αἵτινες έχουσι δι' αὐτὴν θερμωτάτην λατρείαν, και άφωσιωμένη καθ' ὀλοκληρίαν εἰς τὴν μνήμην του συζύγου της και του υιοῦ της.

Ἐπόπντων άγαπᾶται και συμπονεῖται πάντες τὴν σεβόταν και τὴν θαυμάζουσι. Γινώσκουσιν ότι εἶνε άπαρηγόρητος και λέγουσι μάλιστα ότι οὐδέποτε θά παρηγορηθῇ. Τὸ καλόν, ὅπερ πράττει έν ὀνόματι εκείνων, οὗς διὰ παντός θρηνεῖ, άκουφίζει τὸν πόνον της. Διέρχεται πρὸ ήμῶν ως ή προσωποποίησις της γαλήνης και της ήρεμίας έν τῇ θλίψει νομίζω δὲ ότι ὁ γλύπτης δέν ήδύνατο νά κοσμήσῃ τάφον δι' ὠραιότερον και ευγενεστέρου άγάλματος.»

Τὸν παρελθοῦσαν Τρίτην έληξαν αἱ έργασίαι της έκτάκτου συνέδου της Βουλῆς. Ἡ τελευταία σύνοδος της παρουσίας περιόδου συγκληθήσεται πιθανῶς τὸν Σεπτέμβριον. Διαδίδεται ότι παρηγήθῃ ὁ έν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτῆς της Ἑλλάδος κ. Κουντουριώτης, εἰς τὴν θέσιν δὲ αὐτοῦ πρόκειται νά διορισθῇ ὁ έν Πετροῦπολει τοιοῦτος κ. Μαυροκορδάτος άντικαταστάθεις ὑπὸ

του έν Παρισίους πρεσβευτοῦ κ. Ν. Π. Δηλιγιάννη, ὃν θά διαδεχθῇ ὁ έν Αἰγύπτῳ πολιτικός πράκτωρ κ. Ἄναστ. Σ. Βυζάντιος. — Εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργόν κ. Δραγοῦμην άπενεμήθη ὑπὸ της Σερβικῆς άντιβασιλείας ὁ Μεγαλόδεσπυρος του Τακόβου. — Τὸ έν των τριῶν έν τοῖς Γαλλικοῖς ναυπηγείοις κατασκευαζόμενων ήμετέρων θεωρητικῶν καθολικῶν ήδη εἰς τὴν θάλασσαν, άρχεται ὁ δὲ ὅσον ὀψοῦ ή έν αὐτῷ τοποθέτησις των διαφόρων μηχανημάτων. — Περὶ τὰ μέσα της προσεχούς εβδομάδος ὁ κ. Τρικούτης άναχωρήσει εἰς Σύρον πρὸς έπιθεώρησιν του τελωνειακοῦ καταστήματος και μελέτην των άναγκῶν της πόλεως. — Ὁ βασιλεὺς έλαβεν ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ τὸ έν Δαρνίφ Δρομοκαταίειον Φρενοκομείον

διαγώνισμα περὶ της εκδόσεως των έργων του ὀσίου Ρωμανοῦ του Μελοῦδου μετα της διογραφίας αὐτοῦ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Έν ταῖς έν Τανάγρα ένεργουμέναις άνασκαφαῖς ὑπὸ του κ. Νοστράκη, άνευρήθη άγαλμα λαμπρᾶς τέχνης παρσῶν δέσπων καθημένον επί θρόνου και κρατοῦσαν επί των γονάτων ήμνάνοικτον χρυσὴν πυξίδα. — Έν Ἐρετρείᾳ κατασχέθησαν, τῇ ενεργείᾳ του γενικοῦ έφόρου των άρχαιοτήτων κ. Καββαδᾶ, μεγάλα ένεπίγραφος πλάξ, γεγραμμένη έν των τεσσαρῶν πλευρῶν, 4 ψηφίσματα, άνάγλυφον παρσῶν νεανίαν άκέφαλον, άγαλμα γυναικὸς καθημένης επί θρόνου, κορμὸς άγάλματος, άγαλμα ἴππου και έλκων ενίοτε έπιγραφῶν άνευρήθη δ' έν ταῖς εκεί ένεργουμέναις άνασκαφαῖς, μεταξὺ άλλων, και λυκίθος, ὅφ' ης παρίσταται ὁ Χάρων ὄδον διὰ του ακαίου του μορφῆν γυναικός. — Ἡ Πρωσικὴ Ἀκαδημία των επιστημῶν άνέστηκεν εἰς τὸν διευθυντὴν του Γερμανικοῦ Ἰνστιτούτου κ. Δαίρπεφελ τὴν σύνταξιν μεγάλης πραγματείας περὶ του αρχαίου Ἑλληνικοῦ θεάτρου. — Ὁ παρεπιθῶν ένταῦθα καθηγητῆς της Αρχαιολογίας έν τῷ Πανεπιστημίῳ της Αἰψίφας κ. Ὁκράτορος της Αὐστρίας, εἰς μιναστήριον καρνηλιτισσῶν. — Καταστρεπτικὸς σεισμός συνέβη εσχάτως έν Ἡπείρῳ πολλὰς και σημαντικὰς ζημίας έπενεγκῶν έν ταῖς επαρχίαις Παραμυθίας και Μαργαριταρίου. — Ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις άπεφάσισε νά μεταλομήσῃ εκ Γερμανίας εἰς τὸν Παρισίους Πίνυθον τὰ λείψανα του μεγάλου Καρῶ, πάππου του προέδρου της δημοκρατίας, και του περιωνύμου της δημοκρατίας του 1789 στρατηγοῦ Μαρῶ. — Ὁ Γερουσιαστῆς Μερλέν έξελέγη πρόεδρος της άνωτάτης έπιτροπῆς του άνωτάτου δικαστηρίου, ὅπερ θά δικάσῃ τὸν στρατηγὸν Βουλανζῆ και τοὺς ὁπαδοῦς του ήδη δὲ έξέδωκεν έντάλματα συλλήψεως κατὰ έξήκοντα βουλανζιστῶν. — Λέγεται ότι ὁ αὐτοκράτωρ της Γερμανίας, ὅστις έκῶπει κατὰ τὸ προσεχὲς θίρος νά έπισκεφθῇ τὰς Ἀθήνας και τὴν Κωνσταντινούπολιν, κατέλειπε τὸ σχέδιον τούτο.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Κατὰ τοὺς γάμους της βασίλισσας Ἐλεάνδρας ὁ δῆμος Κερκυραίων θά προσφέρῃ αὐτῇ εἰκόνα, γραφισμένην ὑπὸ διαπρεποῦς καλλιτέχου, παριστάσαν τὸ έν τῷ αὐτῷ βασιλικῷ άρχοντικῷ άνάκτορον, ὅθα έγεννήθη ή βασίλισσα. — Έν τῷ Γερμανικῷ θεάτρῳ του Βερολίνου παρεστάθη έρωτικὸν δραματίον της βασίλισσας της Ρουμανίας, φέρον τὸν τίτλον «Δουκινῆς». — Τὴν προσοχὴν Πέμπτην δοθήσεται έν τῷ ένταῦθα θεάτρῳ ὀργανικὴ και φωνητικὴ συναυλία ὀδοῦ της Φλαμανδικῆς Ἐταρείας. — Προσεχῶς διαχθῆσεται από σκηνῆς τοῦ έρασιτεχνικοῦ κατὰ τὸν δραματικὸν άγῶνα των Ὀλυμπίων διακρῆν δῶμα του κ. Δ. Κορομηλά εἰς Ἐδρμυέδον. — Ἦν έστέφαν του παρελθόντος Σαββάτου ὀμιλος έρασιτεχνῶν έδωκε μετα πολλῆς έπιτυχίας συναυλίαν έν τῇ αἰθούρᾳ του Ὁδίου. — Πρὸ πενήτηντα εἰσῶν, ήτοι τῇ 23ῃ Ιουλίου 1889, ένεαέτις μόλις ὁ Αντ. Ρουβινσταίν έπαρουσιάσθη τὸ πρῶτον ως κλειδοκυμβαλιστῆς έν Μόσχᾳ. Ἐφεῖτος δὲ θά κληρονομήσῃ έν Πετροῦπολει ή καλλιτεχνικὴ πεντηκονταετής του. — Πρὸ μικροῦ έν Παρισίους έγένετο μετα πλήρους έπιτυχίας ή πρώτη παράστασις διαπράκτου κομικοῦ μελοδρατῆν έν Παρισίους Ἀκαδημίαν των επιστημῶν τὸν νέον του έφευρέτου φωνογράφου. — Ὁ διάσημος Γάλλος λατρός Αἰθέρμαν διὰ διατριβῆς του περὶ τῆς εἰσεως καταδεικνύει, ότι τὰ μικρὸν του Κόχ δέν εἶνε τὰ προκαίοντα τὴν φθισιν αἵτια, άλλ' άπλῶς άποτελέσματα αὐτῆς εἶνε και ή καταπολέμησις αὐτῶν εἰς ὀδὸν συντελεί συμπραίνει δὲ ότι, τὸ μὲν πρῶτον στάδιον της νόσου δέον νά καταπολεμηθῇ διὰ του ήλεκτρισμοῦ, τὸ δὲ δεύτερον διὰ των ψυχρῶν δι' υδατος κατακλινομένων άμυδομένων μετα θερμῶν. — Ἡ Βασιλικὴ Ἀκαδημία των Ἐπιγραφῶν έν Μονάχῳ άπένευσε τὸ εκ διαχωρίων μαρκῶν Ζωγράφον άδλον πρὸς τὸν δηρηγῆν του Πανεπιστημίου Ὁβερχούμπερ, διὰ τὴν αρχαιολογικὴν, ιστορικὴν και ἴδιως τοπογραφικὴν περιγραφὴν των ἰσίων Κύπρου, Ἴμβρου και Θάσου έθετο δὲ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Οἱ προσβίτεροι των καθηγητῶν του Πανεπιστημίου της Γρενάδης, έν Ἰσπανίᾳ, άπεφάσισαν έν έπιστήμῳ συνέδρῳσι νά στεφανώσωσι διὰ χρυσῶν στεφάνων τὸν Ἰωσήφ Ζορ Ἰλλαν, τὸν πρεσβύτατον των νῦν ζώντων Ἰσπανῶν ποιητῶν, ὅστις εἶνε και μέλλος της Ἀκαδημίας. — Ἡ Βασίλισσα της Ρωμανίας συνέγραψεν νέον δράμα εἰς γλώσσᾳ Γαλλικῇ. — Έτελέστηεν έν Ἀγγλίᾳ ὁ περίφημος Ἑλληνιστῆς Κένυδου, τακτικὸς καθηγητῆς της Ἑλληνικῆς και Λατινικῆς έν τῷ Πανεπιστημίῳ της Καναβαρίας. Μεταξὺ άλλων εἶχε μεταφράσῃ έμμέτρως τὸν «Αγαμέμνονα» του Αἰσχύλου και τὸν «Οἰδίπουν τύραννον» του Σοφοκλέους.

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

Ὁ Ἐδίσσον τὴν 25 Μαΐου άφιχθήσεται εἰς Παρισίους πρὸς έπίσκεψιν της εκδόσεως. Ἦδη ὁ έν Εὐρώπῃ άντιπρόσωπος αὐτοῦ παρουσιάσεν εἰς πρώτην παράστασις διαπράκτου κομικοῦ μελοδρατῆν έν Παρισίους Ἀκαδημίαν των επιστημῶν τὸν νέον του έφευρέτου φωνογράφου. — Ὁ διάσημος Γάλλος λατρός Αἰθέρμαν διὰ διατριβῆς του περὶ τῆς εἰσεως καταδεικνύει, ότι τὰ μικρὸν του Κόχ δέν εἶνε τὰ προκαίοντα τὴν φθισιν αἵτια, άλλ' άπλῶς άποτελέσματα αὐτῆς εἶνε και ή καταπολέμησις αὐτῶν εἰς ὀδὸν συντελεί συμπραίνει δὲ ότι, τὸ μὲν πρῶτον στάδιον της νόσου δέον νά καταπολεμηθῇ διὰ του ήλεκτρισμοῦ, τὸ δὲ δεύτερον διὰ των ψυχρῶν δι' υδατος κατακλινομένων άμυδομένων μετα θερμῶν. — Ἡ Βασιλικὴ Ἀκαδημία των Ἐπιγραφῶν έν Μονάχῳ άπένευσε τὸ εκ διαχωρίων μαρκῶν Ζωγράφον άδλον πρὸς τὸν δηρηγῆν του Πανεπιστημίου Ὁβερχούμπερ, διὰ τὴν αρχαιολογικὴν, ιστορικὴν και ἴδιως τοπογραφικὴν περιγραφὴν των ἰσίων Κύπρου, Ἴμβρου και Θάσου έθετο δὲ

ΚΑΛΑΙΤΕΧΝΙΑ

Κατὰ τοὺς γάμους της βασίλισσας Ἐλεάνδρας ὁ δῆμος Κερκυραίων θά προσφέρῃ αὐτῇ εἰκόνα, γραφισμένην ὑπὸ διαπρεποῦς καλλιτέχου, παριστάσαν τὸ έν τῷ αὐτῷ βασιλικῷ άρχοντικῷ άνάκτορον, ὅθα έγεννήθη ή βασίλισσα. — Έν τῷ Γερμανικῷ θεάτρῳ του Βερολίνου παρεστάθη έρωτικὸν δραματίον της βασίλισσας της Ρουμανίας, φέρον τὸν τίτλον «Δουκινῆς». — Τὴν προσοχὴν Πέμπτην δοθήσεται έν τῷ ένταῦθα θεάτρῳ ὀργανικὴ και φωνητικὴ συναυλία ὀδοῦ της Φλαμανδικῆς Ἐταρείας. — Προσεχῶς διαχθῆσεται από σκηνῆς τοῦ έρασιτεχνικοῦ κατὰ τὸν δραματικὸν άγῶνα των Ὀλυμπίων διακρῆν δῶμα του κ. Δ. Κορομηλά εἰς Ἐδρμυέδον. — Ἦν έστέφαν του παρελθόντος Σαββάτου ὀμιλος έρασιτεχνῶν έδωκε μετα πολλῆς έπιτυχίας συναυλίαν έν τῇ αἰθούρᾳ του Ὁδίου. — Πρὸ πενήτηντα εἰσῶν, ήτοι τῇ 23ῃ Ιουλίου 1889, ένεαέτις μόλις ὁ Αντ. Ρουβινσταίν έπαρουσιάσθη τὸ πρῶτον ως κλειδοκυμβαλιστῆς έν Μόσχᾳ. Ἐφεῖτος δὲ θά κληρονομήσῃ έν Πετροῦπολει ή καλλιτεχνικὴ πεντηκονταετής του. — Πρὸ μικροῦ έν Παρισίους έγένετο μετα πλήρους έπιτυχίας ή πρώτη παράστασις διαπράκτου κομικοῦ μελοδρατῆν έν Παρισίους Ἀκαδημίαν των επιστημῶν τὸν νέον του έφευρέτου φωνογράφου. — Ὁ διάσημος Γάλλος λατρός Αἰθέρμαν διὰ διατριβῆς του περὶ τῆς εἰσεως καταδεικνύει, ότι τὰ μικρὸν του Κόχ δέν εἶνε τὰ προκαίοντα τὴν φθισιν αἵτια, άλλ' άπλῶς άποτελέσματα αὐτῆς εἶνε και ή καταπολέμησις αὐτῶν εἰς ὀδὸν συντελεί συμπραίνει δὲ ότι, τὸ μὲν πρῶτον στάδιον της νόσου δέον νά καταπολεμηθῇ διὰ του ήλεκτρισμοῦ, τὸ δὲ δεύτερον διὰ των ψυχρῶν δι' υδατος κατακλινομένων άμυδομένων μετα θερμῶν. — Ἡ Βασιλικὴ Ἀκαδημία των Ἐπιγραφῶν έν Μονάχῳ άπένευσε τὸ εκ διαχωρίων μαρκῶν Ζωγράφον άδλον πρὸς τὸν δηρηγῆν του Πανεπιστημίου Ὁβερχούμπερ, διὰ τὴν αρχαιολογικὴν, ιστορικὴν και ἴδιως τοπογραφικὴν περιγραφὴν των ἰσίων Κύπρου, Ἴμβρου και Θάσου έθετο δὲ

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΕΓΧΟΡΙΑ

Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην έληξαν αἱ έργασίαι της έκτάκτου συνέδου της Βουλῆς. Ἡ τελευταία σύνοδος της παρουσίας περιόδου συγκληθήσεται πιθανῶς τὸν Σεπτέμβριον. Διαδίδεται ότι παρηγήθῃ ὁ έν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτῆς της Ἑλλάδος κ. Κουντουριώτης, εἰς τὴν θέσιν δὲ αὐτοῦ πρόκειται νά διορισθῇ ὁ έν Πετροῦπολει τοιοῦτος κ. Μαυροκορδάτος άντικαταστάθεις ὑπὸ

σείω ιδιαίτερον μουσειον επιγραφικόν, εν ω θα κατατεθώσιν αι εντός της Αττικής ευρεθείσαι επιγραφαι πλακες.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Χριστός Ανίστη. — Αλ Πόρον. Ένεκα άπουσίας του κ. διευθυντού μεταβάντος εις Σμύρνην, ή άπάντησις ώς προσωπική θα βραδύνη επί μικρόν. — Μ. Α. Ι. Αδριανούπολιν. Κ. Π. Α., Δ. Σ. Ρώμην. Α. Α. Πόρον. Έληφθησαν. Ευχαριστούμεν. — Σ. Ν. Βραϊταν. Ευχαριστούμεν δια τας εδμενεϊς διαθέσεις. Ένεγράψαμεν, αναμένομεν. — Φ. Α. Κ. Κατ' άρχήν άπαράδικτον. "Αν θέλετε, ποιήσατε έρεσιν. — Φωκίωσι. "Ο, τι ζητείτε, άδυνατούμεν να σας διδάξωμεν, άλλ' αν θέλετε άκριβώς τό έναντιον, ίδου μία συμβουλή: Δάδετε συνήθη τινά βαύκαλιν ή φιλιδιον, πληρώσατέ το πετρελαιου και θέσατε σφαίραν εκ μολύβδου επί του στομιου, όλιγον μεγαλειότεραν αύτου, άλλ' έχουσαν όπήν, εξ ής να διέρχηται διπλή ή τριπλή ή και εικοσαπλή κλωστή βάρβακος βεδυθισμένη εντός του πετρελαιου. Ούτως έχετε λυχνίαν άριστην, άκίνδυνον, οικονομικήν και της ιδιικής σας κατασκευής. — Μικρῶ Κ. Λειψίαν. Θά έλθη καιρός, καθ' όν επισήμως θα δημοσιεύονται δια του τύπου

και δελτία υγείας παρόμοια προς τό εξής: «Η κομφή Μις έτεκε και αύθις ώραϊον λευκόν κυνάριον. Αμφότεροι, ή τε λεχώ και τό νεογέννητον χαίρουσιν άκραν υγίαν.» — Φίλω Μ'. Γνωρίζομεν ότι ύπάρχει παράδοσις εν Πάρω ότι εκεί άπέθανεν ό αρχιτέκτων του ναου της Άγίας Σοφίας, παρασυρθείς υπό εύφυσάτου έργάτου, όν εκ φθόνου κατέρριψεν από του ύψους του κωδονοστασιου του ναου Έκατονταπολιτανής, του όποίου επίσης υπήρξεν αρχιτέκτων. Αλλά περί της αληθείας δέν έγγωμέθα. — Συρίω. Εις τας νήσους του Αρχιπελάγους κατά την μεγάλην του γένους επανόστασιν δέν κατόικουν Όθωμανοί. Ένεκα τούτου αύται έχρησιμευσαν ως καταφύγιον εις τούς καταδικωκομένους Έλληνας, Κυδωνίεις, Κρήτας, Χίους, Κασοτίους, Εδούσις και λοιπούς. — Κ'. Έρεαύθα. Δυστυχώς τό Ημερολόγιον του Κριεζή, τό τερπνότερον και ώφελιμότερον των αναγνωσμάτων εξ όσων συνήθως προσφέρονται, τελειώνει ταχίως. Σπανίως και μυθιστόρημα άκόμη αναγνώσκειται και παρακολουθαίται μετὰ τόσου ενδιαφέροντος. — Μ. Θ. Η λίξις Γέοντα εννε παραφορά του Έβραϊκου Γέ Έντομ ή Γέ βερ Έντομ, ήτοι κοιλιάς ή φάραγγ του Έντομ ή των υίων του Έντομ, όπου οι βασιλείς του Ιούδα είχαν ανεγείρη ναόν εις τον άϊμουαρη των Αμμωνιτών θεόν Μολχ, εις όν προσεφέροντο θυσιάς ανθρώπινας. — Αρτίω. Ο Βολταίρος έλεγε: «Βεβαίως πολύ εξεπλάγη ό πρώτος λευκός, όστις είδεν Αίθιοπα»

άλλά πολύ περισσότερο μ' εκπλήττει ό λέγων μοι ότι ό Αίθιοφ κατάγεται από του λευκου». Τούς προνομοικς ικανά. — Γ. Μ., Α. Ι. Α., Π. Ν. Α. Σμύρνην. Έληφθησαν. Ευχαριστούμεν. Χ. Τ. Χαλκίδα. Ανεγνωμέν που ότι πρό εξηκονταετίας περίπου εν Βιστοπαλιφ γυνή εικοσαίτις έκοιμήθη κατά συνέχειαν 451 ήμέρας, άφουκνίζομένη επ' όλιγα μόνον λεπτά δια να φάγη. Μη προς Διδς και ό υμτέρος ύπνος παραταβή επί τσοούτον. — Πόμ. Μας ελητηρόνησεν άρά γε τόσον καιρόν; Τί λέγετε και σεϊς; Και... κοιμάται: άρά γε επίσης;

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Έξεδόθησαν

Πρός Αποχαιρέτισμόν. — Έναλλάξ, κωμωδία, υπό Στεφ. Ι. Στεφάνου. Έκλογικός Κώδιξ (Νομική Βιβλιοθήκη Φιλαρέτου και Λυκούδη) περιλαμβάνων τούς εν ισχύι εκλογικούς νόμους μετὰ προλεγόμενων και σχολίων και άρθρον, υπό Έμμαουήλ Σ. Λυκούδη, διδάκτορος τὰ νομικά, έφέτου εν Αθήναις. Κανονισμός του εν Αλατοτάις Συλλόγου «Η Έρυθραία».

L'HEBDOMAS est mise gratuitement à la disposition des visiteurs de l'Exposition Universelle de 1889 à Paris, au bureau des Renseignements Commerciaux, à la Section des Colonies françaises, Esplanade des Invalides.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

EN THE "ΕΒΔΟΜΑΔΙ,"

ΑΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΙ ΤΗΣ ΡΑΪΣΑΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

THE HENRY GREVILLE

Εν Σμύρνη έννοικιάζεται

ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΣ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ

οικοδομηθέν τελευταίως επί της

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΥ ΤΗΣ ΠΡΟΚΥΜΑΙΑΣ

ήτις είναι ή ώραιότερα και κεντρικότερα όδός. Περιέχει εύρείας αιθούσας και τριάκοντα εν όλω δωμάτια.

— Πληροφορία: καρ' ήμιν. —

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ

ΑΤΤΙΚΗΣ

Αρομολόγιον

1 Μαρτίου — 15 Μαΐου.

ΓΡΑΜΜΗ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Αναχωρήσεις Καθημεριναι

Table with 2 columns: Time/Day and Price/Class. Rows include Athens to Kephissia and vice versa.

Κυριακάς και εορτάς

Table with 2 columns: Time/Day and Price/Class. Rows include Athens to Kephissia on Sundays and holidays.

ΓΡΑΜΜΗ ΛΑΥΡΙΟΥ

Table with 2 columns: Time/Day and Price/Class. Rows include Athens to Lavrion.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΙΣ ΚΟΜΨΟ ΤΕΥΧΗ ΠΕΡΙΠΟΥ 96 ΣΕΛΙΔΩΝ

ΕΞΕΔΟΘΗΝ

- List of books for sale: Τεύχος 1-3 Θάνας Βλένας, Ποιήματα Α. Σ. Βυζαντίου, Ο Έβρηταβελόνης, Περλήνης ιστορίας, Λουίλα Μόλλερ, Τριετών της ψυχής.

ΚΑΡΤΟΠΛΑΙΟΝ

ΠΑΑΗ ΚΑΙ ΚΟΤΖΙΑ

Πίνναι Διαδόχου Υδρογείου Σφαίραι εις Έλληνικήν Γλώσσαν από δρ. 35-72.

ΜΕΛΑΝΗ ΜΑΥΡΗ

συμπυκνωμένη και αναλωμένη εις εξ μέρη ύδατος. Δοχείον εκ δραμ. 312 δραχ 4 50

ΑΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ ΗΕΛΙΘΟΝΝΗΣΟΥ

Table with 4 columns: Station, Time, Price, Station. Rows include Piraeus, Athens, Korinthos, Argos, Nauplion, Molyboi.